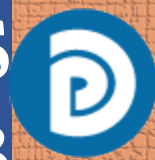

A L T A X

PROGRAMI QEVERISËS

2009 - 2013

PROGRAMI QEVERISËS

2013 - 2017

PROGRAMI QEVERISËS

2017 - 2021

FAKT.

www.polifakt.al

www.altax.al

PËRMBAJTJA

PROGRAMI QEVERISËS **FAQE 3**
2009 - 2013

PROGRAMI QEVERISËS **FAQE 11**
2013 – 2017

PROGRAMI QEVERISËS **FAQE 25**
2017 - 2021

PROGRAMI I QEVERISËS 2009-2013¹

Programi politik

Respektimi dhe konsolidimi i ndarjes dhe kontrollit të pushteteve, pavarësisë së sistemit gjyqësor në të gjitha nivelet, përmirësimi rrënjësor i kushteve të veprimtarisë së këtij sistemi, transparenca e vendimeve gjyqësore, ekzekutimi me vendosmëri i vendimeve të gjykatave, përcaktimi më i qartë i kompetencave midis Këshillit të Lartë të Drejtësisë dhe Ministrisë së Drejtësisë, transparenca e sistemit të emërimeve dhe kontrollit të gjykatësve, do të jenë objektivat kryesorë të punës sonë.

Riorganizimi i sistemit të akuzës, përgjegjshmëria e tij para ligjit dhe lufta kundër korrupsionit në çdo qelizë të jetës së vendit mbetet një nga përparësitë tona.

Ne angazhohemi për një rishqyrtim tërësor të legjislacionit të vendit, kodeve, ligjeve dhe procedurave ligjore, për t'i përshtatur ato me standardet europiane.

Reforma do të vazhdojë me vendosmëri në sistemin e vuajtjes së dënimit, për arritjen e standardeve europiane në këto institucione.

Po kështu, do të konsolidohet sistemi i përmbartimit shtetëror dhe privat, me qëllim zbatimin e vendimeve të gjykatave, duke arritur mesataren e vendeve anëtare të BE-së në këtë fushë të zbatimit të ligjit.

Reforma institucionale do të vazhdojë në të gjitha institucionet e vendit, me qëllim përmirësimin e funksionit të tyre. Reformës do t'i nënshtrohen Policia e Shtetit, Shërbimi Informativ Kombëtar, Entet rregullatore, agjencitë që merren me reformën e pronësisë, në mënyrë që ato të përmbushin misionin e tyre të ardhshëm për Shqipërinë europiane.

Qeveri e vogël, efiçente dhe në dietë do të jetë zotimi ynë solemn para qytetarëve shqiptarë. Ne zotohemi të zvogëlojmë me 10% administratën publike të Shqipërisë.

të instalojmë brenda vitit 2010 *e-government*, çka do të rrisë transparencën e qeverisjes dhe do të përmirësojë të gjitha shërbimet ndaj qytetarëve.

Statusi i nëpunësit civil do të konsolidohet dhe zgjerohet. Për trajnimin dhe kualifikimin e administratës publike, Qeveria do të konsiderojë ngritjen e Universitetit të Administratës Publike brenda këtij mandati.

Në këtë kontekst, Qeveria e Integritetit Europian sërish luftën kundër korrupsionit do ta bazojë në reformat e gjithanshme dhe në penalizime të vendosura të zyrtarëve të korruptuar. Objektivi ynë do të jetë rendja drejt grupit të 20 vendeve të para me korrupsion më të ulët, objektivi ky që, sigurisht, nuk mund të përmbushet me një mandat, por do të jetë frymëzues në të gjithë veprimtarinë tonë.

Për suksesin e luftës kundër korrupsionit ne zotohemi për qeveri të vogël dhe shkurtime të shpenzimeve operative të saj edhe me 25%, duke filluar nga vitet 2009-2010.

Prandaj, në kuadrin e zvogëlimit të shpenzimeve, abuzimeve, në muajin e parë të këtij Parlamenti ne do të sjellim për miratim projektligjin për heqjen e disa privilegjeve të pamërituara të administratës dhe institucioneve shtetërore. Vetëm me këtë ligj kursehen mbi 35 milionë dollarë në vit në rrafshin financiar, por dhjetëra herë më shumë fitohet në rrafshin etiko-moral të qeverisjes, duke e shkëputur administratën e sistemit demokratik nga trashëgimia e nomenklaturës së vjetër komuniste.

Shqipëria sot është vendi i vetëm në botë me prokurime elektronike 100%, por përsosja e këtij sistemi, si dhe shtrirja e tij edhe për blerjet e vogla e ankandet mbeten objektiva madhorë të këtij mandati.

Konsolidimi i heqjes së 2/3 të lejeve dhe licencave, krijimi i *One Stop Shop*-eve për lejet e licencat e mbetura dhe *One Stop Shop*-eve për energjinë, si dhe ngritja e tij për minierat janë reforma efiçente kundër korrupsionit.

Vendosja e parimit "heshtja është pranim" në lejet e ndërtimit, por edhe në lejet dhe licencat e tjera, përbën kushte *sine qua none* për të prerë me gërshtërit e ligjit dorën e zezë të rryshfetit.

Privatizimi i të gjitha sipërmarrjeve publike, shitja e aksioneve të shtetit, si dhe dhënia me koncesion i shërbimeve publike, përfshirë këtu ato të pronave dhe regjistrimit të pasurive, janë mekanizma të tjerë të luftës efiçente kundër korrupsionit.

Antifragmentarizimi i buxhetit, kontrolli rigoroz i shpenzimeve do të jenë objektiva të tjerë madhorë në luftën kundër korrupsionit.

¹ <http://shtetiweb.org/2015/09/13/programi-qeverise-berisha-2005-2009/>

Ligji për transparencën e plotë të financimeve të partive politike i bën nder çdo partie që zotohet për luftën kundër korrupsionit. Ju garantoj se votat e maxhorancës do të jenë të tëra në favor të këtij projektligji.

Heqja e imunitetit për ministrat dhe deputetët e kësaj maxhorance, në çdo rast dhe për çdo motiv që do ta kërkojnë organi i akuzës apo gjykatat do të jetë një qëndrim i pandryshuar i maxhorancës sonë.

Amendimi i ligjit të Inspektoratit të Lartë të Deklarimit të Pasurive dhe krijimi i të gjitha mundësive për hetim të plotë për pasuritë e zyrtarëve është një premtim tjetër i kësaj maxhorance për të rritur më tej luftën kundër korrupsionit.

Konsolidimi i zbatimit të ligjit të denoncuesve të korrupsionit, reformimi e konsolidimi i të gjitha institucioneve të kontrollit, si dhe i *Task Force*-s së luftës kundër krimit ekonomik dhe korrupsionit në gjashtë qarqet kryesore të vendit.

Kontrolli i integruar i kufijve, sistemi i ri i identifikimit të qytetarëve janë një mbështetje e fuqishme për këtë objektiv. Shqipëria do të mbajë në fuqi moratoriumin për skafet. Lufta kundër trafikut të qenieve njerëzore do të përbëjë një ndër përparësitë më madhore në kuadrin e tolerancës zero ndaj krimit të organizuar.

Programi Ekonomik

Konsolidimi i rritjes së shpejtë ekonomike, rritja e kompetitivitetit të ekonomisë sonë, Shqipëria lider në rajon për thithjen e investimeve të huaja dhe zhvillimin e qëndrueshëm të saj.

Regjistrimi i biznesit, pagesa e taksave dhe bilancet do të jenë *online*.

Do të konsolidohen *One Stop Shop*-et për licencat e lejet edhe për energjetikën dhe do të ndërtohet *One Stop Shop*-i për minierat.

Do të ridimensinohet partneriteti publik privat në të gjitha fushat e ekonomisë, si levë kryesore për thithjen e investimeve private dhe zhvillimin e vendit.

Do të reformohet tërësisht Agjencia e Investimeve të Huaja.

Diplomacia shqiptare do të shndërrohet në një promotor të fuqishëm të potencialeve të Shqipërisë për investimet e huaja dhe bashkëpunimin ekonomik ndërkombëtar të vendit.

Do të krijohen gjashtë qarqet industriale në gjashtë qarqe të vendit, të cilat do të shndërrohen në gjeneratorë të fuqishëm të prodhimit dhe të punësimit.

Sistemi i minierave të vendit do të riaktivizohet mbi bazën e standardeve më të mira të shfrytëzimit, të transparencës financiare, mbrojtjes së mjedisit dhe bashkëpunimit me komunitetin.

Në të gjitha lejet dhe licencat do të vendoset parimi “heshtja është miratim”.

Borxhi publik do të zbrësë në fund të këtij mandati në 50%.

Inflacioni do të jetë i kontrolluar në vlerat jo më shumë se 3%,

Deficiti buxhetor do të zbrësë në 3%.

Heqja e TVSH-së për mallrat dhe shërbimet në arsim dhe shëndetësi,

Reformimi tërësisht i sistemit të pensioneve dhe sigurimeve shoqërore

Reformë ligjore institucionale dhe modernizimi i mëtejshëm i sistemit të tatimeve dhe doganave, taksa, bilance *online*, skaner dhe kontroll imazhor në të gjitha doganat kryesore të vendit.

Rimbursim i TVSH-së brenda 30 ditëve dhe aplikim i parimit “heshtja është miratim”.

Modernizim i menaxhimit të borxhit publik.

Bujqësia dhe zonat rurale

Në katër vjetët që shkuan, në infrastrukturën e zonave rurale të vendit, për prodhimin bujqësor dhe agrobiznesin u investuan rreth 1.6 miliardë dollarë.

Gjatë mandatit të dytë, Qeveria ime do të bëjë çdo përpjekje për të trifishuar investimet për infrastrukturën, nxitjen e prodhimit bujqësor, përpunimin e tij dhe zhvillimin e qëndrueshëm rural të vendit.

Do të ndërtohen dhe rindërtohen në zonat rurale, komunat dhe fshatrat e vendit, rreth 6 mijë km rrugë kombëtare rurale dhe dytësore.

Qendra e çdo komune të Shqipërisë do të lidhet për 15-25 minuta me rrugët kombëtare.

Do të ndërtohen dhe rindërtohen të gjitha shkollat e zonave rurale të vendit.

Do të ketë internet me bandë të gjerë në të gjithë fshatrat e vendit dhe familjet shqiptare.

Do të garantohet 24 orë ujë i pijshëm dhe do të ndërtohen sistemet e kanalizimit në mbarë fshatrat e Shqipërisë, do të ketë shërbime cilësore në shëndetësi, arsim dhe fusha të tjera.

Qëllimi i gjithë kësaj është që në vitin 2013 fshatrat e këtij vendi të llamburisin njëlloj si lagjet e qyteteve të Shqipërisë.

Përcaktimi si objektiv kryesor dyfishimi i prodhimit bujqësor dhe blegtoral në Shqipëri në një hark kohor 6-vjeçar. Ky është një objektiv tejet ambicioz, i vështirë, por absolutisht i arritshëm dhe vendimtar, për të garantuar zhvillimin e harmonishëm ekonomik të vendit, luftën efikase kundër varfërisë.

Mendoj se arritja e këtij objektiv duhet të nisë me:

– ndërtimin e një sistemi të ri vaditës në mbarë vendin, duke kaluar nga presa dhe shati, te vaditja me pika apo në formë shiu. Shqipëria nën ujë – duhet të jetë motoja jonë;

– mbrojtjen e tokës nga kalbëzimi dhe erozioni, me një seri projektesh kullimi dhe anti-erozioni. Këto janë kushte për të fituar, gjatë viteve që vijnë, dhjetëra-mijëra hektarë tokë. Për të dyfishuar prodhimin, duhet që tokat e braktisura t'u jepen nga komunat me sistemin e të dhjetës atyre që dëshirojnë të punojnë.

Për dyfishimin e prodhimit bujqësor, Qeveria, përveç realizimit të projektit të mbjelljes në katër vjet të 20 milionë rrënjëve ullinj, do të nxisë dhe subvencionojë edhe mbjelljen e dhjetëra milionë rrënjëve vreshta, drurë frutorë, mollë, arra, gështenjë, kumbulla, lajthi, fiq, bimë aromatike, në përputhje me traditën dhe kushtet lokale. Qeveria do të shumëfishojë grantet për nxitjen e prodhimit në zonat kodrinore, malore, për mbjelljen e drurëve frutorë, rritjen e sipërfaqeve me serra diellore dhe me ngrohje, si dhe kreditë e buta për zonat fushore.

Do të ketë një reformë të plotë të sistemit të certifikimit të prodhimeve bujqësore dhe blegtorale të vendit, zhvillim intensiv të akuakulturës në detet, liqenet dhe rezervuarët e vendit. Qeveria do të subvencionojë naftën për sipërfaqet e mbjella. Arsimi bujqësor në disa qarqe të vendit do të organizohet sipas modelit të shkollës amerikane dhe traditës së hershme shqiptare.

Në katër vjet, ne duhet të trifishojmë mbjelljen e drurëve frutorë. Pensionet e fermerëve do të barazohen me ato të qytetit.

Energjia

Objektivi ynë madhor për katër vjetët që vijnë është që në Shqipëri, në parqe industriale, në parqe energjetike, në porte, veçanërisht në Portin e ri të Vlorës, autostrada e aeroporte, hidrocentrale dhe vepra të tjera, në mijëra kilometra rrugë që do të ndërtohen do të investohen rreth 12 miliardë euro.

Disa miliarda euro do të investohen në rreth 150 hidrocentrale, që do të ndërtohen apo do të nisin ndërtimet në rrethet e Elbasanit, Peshkopisë, Gjirokastrës, Mirditës, Tiranës, Gramshit, Shkodrës, Kukësit, Tropojës.

Miliarda të tjera do të investohen në porte, vepra energjetike dhe parqe industriale në Vlorë, Durrës, Tiranë, Shëngjin, Fier, Elbasan, Korçë.

Deri tani janë licencuar rreth katër mijë megavat hidrocentrale, termocentrale me biomas dhe eolike, që kapin një investim prej rreth 5 miliardë eurosh, ndër të cilat do të veçoja kaskadën e Devollit, projektin më të madh energjetik ujqor në Europë, por janë gati për t'u paraqitur në treg kaskada e Vjosës, Osumit, Shkumbinit, Matit, Skavicës, degëve të Drinit dhe parqet e mëdha eolike të Lezhës, Karaburunit, parqet energjetike të Porto Romanos, Lezhës etj.

Ne do të reformojmë kuadrin ligjor dhe do të përcaktojmë stimujt konkretë për ndërtimin e qindra e mijëra hidrocentraleve të vogla në mbarë vendin, për të cilat Qeveria zotohet t'u garantojë ndërtuesve të tyre lidhjen e tyre me sistemin energjetik të vendit, kudo që ata t'i ndërtojnë.

Ne zotohemi të bëjmë çdo përpjekje për të shfrytëzuar të gjitha burimet energjetike nga ato eolike, ujore, tek nafta, qymyret dhe burimet nukleare që ky vend, me një pozicion strategjik gjeografik, të shndërrohet, duke ruajtur standardet më të larta mjedisore, në një vend kryesor prodhimi dhe eksporti energjie në rajon.

Në këto vepra do të punësohen rreth 160 mijë punonjës.

Shfrytëzimi i qymyreve të vendit apo të importit, duke ruajtur standardet më të larta mjedisore, do të jetë një drejtëm tjetër i programit të Qeverisë shqiptare. Termocentralet me qymyr po ndërtohen sot në mbarë Europën. Shqipëria-superfuqi energjetike në rajon parakupton një infrastrukturë të re të transmetimit dhe lidhjeve energjetike me rajonin. Në këtë kontekst, pas përfundimit të linjës Elbasan- Podgoricë, do të fillojë dhe do të përfundojë brenda këtij mandati linja Tiranë-Prishtinë, Elbasan-Shkup, si dhe linja nënujore Shqipëri-Itali.

Infrastruktura

Në katër vjetët që shkuan, në mbarë vendin, ne ndërtuam rreth 6 mijë km rrugë, autostrada, rrugë kombëtare të standardeve ndërkombëtare, rrugë rurale dhe dytësore, ndër të cilat do të mbeten si monumente të infrastrukturës sonë:

korridori i kombit, që vetëm vitin e parë, pa llogaritur kursimin në kohë, efektin në bumin turistik dhe shkëmbimin e mallrave, por vetëm kursimet në automjete dhe shpenzime të tjera të lidhura me to, do të sjellë një fitim prej rreth 70 milion euro në vit,

rruga Dhërmi- Sarandë, e cila do të mbetet edhe kjo si rruga më panoramike e vendit.

Po të një rëndësie të veçantë janë dhe do të mbeten edhe autostradat Lushnjë-Fier, Korçë-Qafë Pllaçë, Ura e Çerenecit-Bulqizë, Gjirokastër- Tepelenë, Vorë-Fushë-Krujë etj., etj. Gjatë këtij katërvjeçari janë për t'u ndërtuar edhe rreth 7 mijë km autostradë, rrugë kombëtare, rurale, dytësore, në fshatrat dhe qytetet e vendit.

Me infrastrukturën e re moderne të vendit ne kemi si objektiv madhor:

- përgjysmimin e distancës kohore me Tiranën nga çdo fshat dhe qytet i vendit;
- lidhjen brenda 15-25 minutash të qendrës së çdo komune të vendit me rrugën më të afërt kombëtare;
- lidhjen me rrugë të asfaltuar të çdo fshati me qendrën e komunës për një kohë prej rreth 15-20 minutash;
- dyfishimin e lidhjeve ndërkombëtare tokësore me Kosovën, Greqinë, Maqedoninë dhe Malin e Zi, duke ndërtuar rrugë të reja;
- ndërtimin e Portit të Vlorës, si një ndër portet më të mëdhenj të Mesdheut për kontenerë, si dhe ndërtime të tjera portuale.
- ndërtimin e një aeroporti të ri në Jugun e Shqipërisë;
- lidhjen hekurudhore me Maqedoninë dhe hartimin e projektit për lidhje hekurudhore me Kosovën.

Ky katërvjeçar do të jetë, pra, katërvjeçari i përfundimit të rrjetit modern rrugor, që do të përgjysmojë distancën me Tiranën nga të gjitha skajet e vendit, Vermoshi e Konispoli, Saranda, Gjirokastra e Tropoja, Dibra e Korça. Brenda dy vjetëve që vijnë, do të përfundojnë këto autostrada: Rruga e Arbrit, Levan-Vlorë, Levan-Tepelenë, Tiranë- Elbasan, Qafë Pllaçë-Qukës, Boshiti i Jugut në trajektoren Elbasan-Belsh-Kuçovë-Berat-Kardhiq-Delvinë-Konispol-Sarandë, autostrada Fushë-Krujë- Ura e Limuthit, si dhe shndërrimi në katër korsi i autostradës Shkodër-Vlorë.

Brenda vitit 2013 do të përfundojë së ndërtuari Unaza e Madhe e Tiranës, unaza veriore dhe juglindore e vendit, me trajektore: Shkodër-Theth- Valbonë-Krumë- Kukës-Peshkopi-Librazhd-Kolonjë- Përmet-Delvinë; autostradat Fierzë-Koman, Shkodër-Vermosh, segmenti Berat-Memaliaj i boshitit të Jugut, si dhe disa mijëra kilometra rrugë turistike dhe rrugë rurale e dytësore në mbarë vendin.

Një objektiv tjetër ambicioz i Qeverisë sime është që brenda këtij katërvjeçari të ketë ujë 24 orë për familjet shqiptare, në fshat dhe qytet, duke ndërtuar apo rindërtuar rreth 800 ujësjellës në mbarë vendin.

Mbrojtja dhe integrimi

Qeveria e Integritit do të vazhdojë të mbështesë politikisht, financiarisht e me çdo mënyrë tjetër Forcat e Armatosura shqiptare për reformën më të madhe që ato kanë njohur në historinë moderne të shtetit shqiptar, duke përfunduar ndërtimin e strukturës më efektive të organizimit të tyre sipas modelit të ushtrive të NATO-s, përmes vënies në jetë të një sistemi eficient rekrutimi e trajnimit të personelit ushtarak e civil dhe një buxheti prej 2% të PBB-së në vit, si dhe përmes zbatimit rigoroz të tij gjatë gjithë katërvjeçarit të ardhshëm.

Përmirësimi i kapaciteteve të bazave moderne ushtarake të përzgjedhura si pikat më të përshtatshme strategjike për dislokimin e forcave të Armatosura do të shoqërohet me reduktimin e kapaciteteve të tepërta që prodhojnë kosto apo paraqesin rrezikshmëri, si reduktimi i depove të municioneve dhe shkatërrimi i një sasive prej 85.000 tonë municionesh të vjetruara e të rrezikshme për sigurinë e qytetarëve, deri në vitin 2013.

Autostrada që e lidh me portet e Shqipërisë është një ndihmë e madhe, por, natyrisht, Porti i Shëngjinit, që ne do t'ia ofrojmë së shpejti Qeverisë së Kosovës, përbën një lehtësi tjetër për konsolidimin e pavarësisë së këtij shteti. Duhet theksuar se konsolidimi dhe njohja e Kosovës së pavarur në arenën ndërkombëtare mbetet një nga objektivat e politikës sonë të jashtme. Theksojmë edhe një herë se njësimi i standardeve me vëllezërit tanë në Kosovë dhe me vendet përreth është një qëllim madhor i politikës dhe i qëndrimit të Shqipërisë. Unë besoj se marrëdhëniet e Shqipërisë me Kosovën, por edhe me Malin e Zi dhe Maqedoninë, si vende me hapësira të kufizuara, janë në interesin më jetik për zhvillimin e tregut, biznesit, afarizmit, turizmit dhe ekonomisë së këtyre vendeve.

Diaspora duhet të shndërrohet në një faktor madhor të bashkëpunimit të Shqipërisë me vendet ku ajo jeton dhe punon. Këto katër vjet ne do të hapim shtëpitë kulturore shqiptare, do të punojmë së bashku me opozitën për t'u dhënë të drejtën e votës kudo që ata janë. Ligji për blerjen e tokës ishte vetëm një hap në drejtim të solidifikimit të diasporës. Hapa të tjerë të rëndësishëm do të ndërmerren (fjalite e papercaktuara ne programet qeverisese).

objektivi më madhor i Qeverisë së Integritimit European për katër vjetet e ardhshëm është realizimi i ëndrrës së qytetarëve shqiptarë për lëvizje të lirë në hapësirat europiane, si dhe përfitimi i statusit të vendit kandidat dhe hapja e negociatave për anëtarësim të plotë të Shqipërisë në Bashkimin Evropian.

Turizmi dhe mjedisi

Brenda vitit 2011 do të përfundojë masterplani i zhvillimit të turizmit të zonave malore, si dhe brenda këtij mandati, zonat malore të Shqipërisë, nga Vermoshi në Gjirokastrë, do të kenë infrastrukturën rrugore moderne, të gatshme për investime të gjera turistike.

Investimet për mbrojtjen nga ndotjet e ajrit, ujit dhe mjedisit, në tërësi, do të dyfishohen. Kështu, për mbrojtjen dhe ruajtjen e pastërtisë së ajrit, në përputhje me standardet europiane, duke filluar nga 1 janari i vitit 2010, do të ndalohet tërësisht përdorimi i naftës D2, e cila shkarkonte në mushkëritë e shqiptarëve 7500 ton squfur në vit. Sektori i ndërtimit do të detyrohet të marrë të gjitha masat për pakësimin e grimcave të pluhurave në sheshet e ndërtimit.

Për përpunimin e ujërave të ndotura dhe mbrojtjen e pastërtisë së ujërave të brigjeve të deteve dhe liqeneve të vendit, do të përfundojë ndërtimi i 14 impianteve të mëdha të përpunimit të tyre. Përprjekje të mëdha po bëhen për të ndërtuar edhe *landfield*-et, por do të kalohet edhe në praktikat e djegies së mbeturinave të ngurta.

Zgjerimi i sipërfaqes së gjelbëruar dhe mbjellja e drurëve frutorë do të jetë një drejtim tjetër kryesor i punës sonë.

Brenda vitit 2010 do të përfundojnë të gjithë ujësjellësit në ndërtim e sipër në zonat turistike bregdetare dhe do të nisë ndërtimi i ujësjellësve të mëdhenj për zonat turistike, duke filluar nga Kepi i Rodonit, Durrësi, Kavaja, Divjaka dhe do të merren masat për garantimin sa më parë të furnizimit me 24 orë ujë të kryeqytetit.

Po brenda vitit 2011 do të përfundojnë të gjitha impiantet e përpunimit të ujërave të zeza, kanalizimet dhe *landfield*-et për mbetjet e ngurta, në të gjithë zonën bregdetare të vendit.

Brenda vitit 2011 do të përfundojë masterplani për zonat turistike malore të Alpeve, vargmaleve të Shqipërisë së Mesme dhe të Jugut. Brenda këtij mandati do të ndërtohet infrastruktura rrugore që do të bëjë të mundur shfrytëzimin e potencialeve të virgjëra turistike të tyre dhe të zonave të tjera turistike malore të vendit.

Politika sociale

Në katër vjet ne ia dolëm të rrisim nga 50-100% buxhetin për 860 mijë familje shqiptare të punësuar në administratë, pensionistë apo qytetarë me ndihmë ekonomike, të punësojmë rreth 80 mijë vetë, të nxjerrim nga varfëria rreth 400 mijë qytetarë shqiptarë. Rënie prej 70% pësoi varfëria ekstreme apo mjerimi, sipas një studimi të Bankës Botërore. Por, me gjithë këto arritje, Shqipëria sërish ka një varfëri prej 12,1% të popullatës së saj dhe akoma më rëndë, ajo ka një varfëri ekstreme prej 1,34% të popullatës së saj, pra e konvertuar në njerëz e në familje, Shqipëria ka edhe sot me mijëra familje që ende qajnë çdo ditë me lotët e ftohtë të mjerimit. Shqipëria ka hartën e varfërisë dhe mjerimit që shtrihet nga Buzi i Tepelenës, Frashëri i Përmetit deri në Dukagjin. Në këto rajone mijëra familje përballen me egërsinë e tregut dhe dhimbjet e mjerimit. Qeveria ime është e vendosur të veprojë në mënyrë më efektive, më energjike për të nxjerrë nga mjerimi çdo shqiptar dhe çdo familje shqiptare.

Qeveria e Integritimit European është e vendosur të konsolidojë në Shqipëri standardet europiane të shtetit social. Ne angazhohemi se, duke ruajtur standardet më liberale të ekonomisë së tregut,

do të thellojmë gjithnjë e më shumë frymën sociale të qeverisjes sonë, luftën e pamëshirë kundër njërit prej dy armiqve më kryesorë të njerëzve të lirë – varfërisë,

do të zgjerojmë, konsolidojmë dhe përsosim më tej sistemin e mbrojtjes sociale,

do të realizojmë një rishpërndarje gjithnjë e më të mirë dhe më të ndershme të të ardhurave do të bëjmë çdo përprjekje që në Shqipëri, qoftë dhe një qytetar i vetëm, të mos ndjehet i braktisur nga shoqëria shqiptare.

Lufta kundër varfërisë në zonat verilindore dhe juglindore të vendit do të përbëjë përparësinë madhore për Qeverinë tonë. Të gjitha investimet private në këto zona do të kenë lehtësime të ndjeshme fiskale.

Me një skemë të veçantë financimesh me grante, do të nxiten të gjitha potencialet lokale bujqësore, blegtorale e turistike të këtyre zonave.

Reformë të thellë do të njohë ndihma ekonomike, e cila do të dalë me çdo kusht jashtë informalitetit. Dhënia e saj, përveçse për personat me aftësi të kufizuara, do të kushtëzohet me punën e dobishme për komunitetin dhe punimin e tokës.

Brenda vitit 2013, ne synojmë që çdo qytetar shqiptar të ketë ndihmë ekonomike mbi dy dollarë në ditë dhe pensionet e fshatit të barazohen me pensionet e qytetit.

Në politikën tonë të Shqipërisë sociale, një kujdes të veçantë do t'u kushtohet dy moshave më delikate: vogëlushëve të këtij vendi dhe moshës së tretë.

Një ligj i veçantë do të miratohet brenda vitit 2010, i cili do t'u garantojë kujdesin, trajtimin e merituar dhe dinjitoz personave të moshës së tretë, si dhe problematikave të tyre specifike.

Rritja e rrogave dhe e pensioneve, duke lënë mbrapa gjashtë vende anëtare të BE-së, do të jetë një tipar tjetër i rëndësishëm i politikës tonë sociale, si dhe kusht vendimtar në zhvillimin e shpejtë e të qëndrueshëm të këtij vendi.

Shëndetësia

Reforma e shëndetësisë është reforma e të gjitha reformave që Qeveria ime do të ndërmarrë me përparësi gjatë këtij mandati.

Gjatë mandatit 2009-2013 ne zotohemi për mbrojtjen dhe garantimin e të drejtave të fëmijëve, të luftojmë uljen e mortalitetit infantile, duke e ulur atë në nivele europiane,

të shtrijmë vaksinimin ndaj të gjitha sëmundjeve të rrezikshme për shëndetin e fëmijëve,

reformat në sistemin e shëndetësisë do të jenë edhe reformat e para dhe më të rëndësishme të Qeverisë sonë.

Për këtë qëllim, në katër vjetët që vijnë:

– zhvillimi i shëndetit, edukimi shëndetësor dhe parandalimi i sëmundjeve do të jenë drejtimet themelore të sistemit tonë shëndetësor;

– do të rrisim me 60% buxhetin për shëndetësinë;

– do të reformohet tërësisht sistemi i menaxhimit dhe financimit të shërbimit shëndetësor;

– do të vendosim praktikën më të sigurtë të luftës kundër korrupsionit në këtë sistem;

– do të vazhdojmë rritjen e madhe të rrogave dhe pensioneve të mjekëve dhe infermierëve, duke parakaluar gjashtë vende anëtare të BE-së;

– do të zgjerohet partneriteti publik-privat në fushën e shëndetësisë;

– do të hiqet TVSH-ja për mallrat dhe shërbimet shëndetësore në sektorin privat;

– në spitalet tona do të instalohen teknologjitë dhe laboratorët më modernë;

– blerja e shërbimeve për qytetarët do të shtrihet edhe në sektorin privat;

– kujdesi për fëmijët, për vaksinimin e tyre, do të ridimensionohet. Po kështu kujdesi për gratë, mamografia dhe pap-testi do të jenë falas, sikundër ekografia për gratë shtatzëna;

– sigurimet shëndetësore do të shtrihen për të gjithë qytetarët.

Qeveria do të marrë përsipër sigurimet shëndetësore për çdo qytetar që nuk është në gjendje t'i paguajë. Ne do të paguajmë për ata që nuk kanë. Një pjesë tjetër do të marrë përsipër të mbajë një peshë në emër të një shërbimi jetik për veten, prindërit dhe fëmijët e tyre.

Edukimi

Zotohemi që me programin tonë katër vjeçar, reformave të thella dhe të gjithanshme do t'u nënshtrohen arsimit parashkollor, parauniversitar dhe universitar, me objektivin kryesor standardet europiane për shkollimin e fëmijëve dhe të rinjve shqiptarë.

Shkollimi i fëmijëve tanë, shkolla si shtëpia e dytë e tyre, mësuesit si edukatorët kryesorë të tyre pas prindërve, mbeten epiqendra e programit tonë

të ngremë në të katër anët e vendit sistemin e arsimit parashkollor, si kusht për një parapërgatitje dinjitoze të fëmijëve tanë në shkolla.

Krijimi i mjedisve për lojëra dhe zbatimet e fëmijëve do të jetë një detyrim për qeveritë vendore.

Në katër vjet ne ia dolëm të dyfishojmë buxhetin për arsimin, rrogat e arsimtarëve, numrin e studentëve, të ndërtojmë apo rindërtojmë rreth 1012 shkolla, të shtrijmë internetin në të gjitha shkollat e vendit, të kapim

standarde europiane në rekrutimin e nxënësve nga shkollat e mesme në universitete, vendosëm dhe zbatuam fondin Brain Gain dhe atë të Ekselencës.

Në këtë kontekst, brenda këtij mandati, buxheti për arsimin, nga sektori publik dhe privat do të arrijë në 7% të PBB-së, kurse ai i sektorit publik në 6% të prodhimit të brendshëm bruto.

Parimi ynë do të jetë: çdo fëmijë që mbaron klasën e nëntë, duhet të ketë kushte për të ndjekur shkollën e mesme, kudo që ndodhet dhe banon, duke e tërhequr atë në konvikte, në rast se aty nuk ka shkollë të mesme.

Çdo i ri që mbaron shkollën e mesme duhet t'i ketë të hapura dyert e universiteteve.

Rekrutimi i nxënësve nga shkollat e mesme në universitete të kalojë mbi mesataren e vendeve anëtare të BE-së.

Numri i studentëve, nga 115 mijë që është sot, do të rritet në 150 mijë në vitin 2013. Të rritet së paku me 10% numri i nxënësve që ndjekin shkollat profesionale.

Shteti do të dyfishojë numrin e studentëve nga zonat verilindore dhe juglindore të vendit, duke ofruar cikël parapërgatitor, që të garatojë suksesin e shkollimit të tyre.

Shteti të marrë përsipër të gjitha librat shkollorë për arsimin parashkollor dhe parauniversitar, për familjet me ndihmë ekonomike dhe do të dyfishojë bursat për shkollat e mesme dhe universitetet e vendit që këtë vit.

Do të rindërtohen ose do të ndërtohen nga e para edhe rreth një mijë shkolla që kanë mbetur në mbarë vendin. Në fund të këtij mandati fëmijët shqiptarë do të kenë shkolla të reja ose të rindërtuara plotësisht.

Mësimet dixhitale do të zhvillohen në të gjitha shkollat e vendit.

Do të lehtësohet barra fiskale dhe t'u ofrohet toka për shkolla sektorit privat.

Do të dyfishohen investimet në sektorin privat në arsim, dhe, siç e theksova, do të hiqet TVSH-ja. Rrogat e mësuesve të vendit do të rriten, për të parakaluar në fund të mandatit gjashtë vende anëtare të BE-së.

Fondi i Ekselencës do të zgjerohet me bursa për studentët shqiptarë, jo tashmë në 10, por në 15 universitetet më të mira të planetit. Cilido i ri apo e re që aplikon dhe fiton të drejtën të ndjekë shkollimin apo gradimin në këto universitete, Qeveria Shqiptare do t'i përgjigjet atij kudo që të jetë ai, në Shqipëri, në diasporë, në Maqedoni, në Kosovë, në Mal të Zi e kudo kundrejt një kontrate të caktuar.

Pas reformës së thellë të institucioneve shkencore, krijimit të Agjencisë për Kërkime Shkencore dhe Inovacionit, Qeveria është e vendosur të dyfishojë buxhetin për kërkimin shkencor. Në kuadrin e projektit Brain Gain dhe fondit të Ekselencës, do të rritet dhe inkurajohet bashkëpunimi i institucioneve shkencore të vendit me ato të huaja.

Garantoj institucionet kulturore kombëtare, artistët dhe krijuesit e këtij vendi se këto katër vjet fondet për kulturën do të ndiejnë një rritje të madhe;

statusi i tyre do të ketë një përmirësim të madh.

Një kujdes të veçantë Qeveria do të dëshmojë drejt trashëgimisë kulturore të këtij vendi.

Riorganizimi tërësor i sistemit të arkeologjisë mbi bazën e distrikteve, alokimi i fondeve dhe i resurseve të nevojshme njerëzore për zbulime të reja arkeologjike, konservimi i tyre është një detyrim madhor jo vetëm për të pasuruar trashëgiminë tonë kulturore, por për ta paraqitur atë para mbarë botës, para turistëve që vërshojnë nga të katër anët e dheut për të vizituar Shqipërinë.

Qeveria me programe të veçanta do të përparësojë punësimin e të rinjve me linja krediti, do të ndihmojë inicimin e bizneseve, por edhe strehimin e çifteve të reja.

Sporti dhe sportistët shqiptarë do të kenë mbështetjen e fuqishme të Qeverisë, së pari, në masivizimin e sporteve, por edhe në elitarizmin e tij.

Punësimi

Mjeti më efikas, antidodi më absolut kundër varfërisë është punësimi dhe vetëm punësimi. Punësimi i qytetarëve shqiptarë do të jetë përparësi e të gjitha përparësive.

Ne jemi zotuar që në katër vjetët që vijnë do të krijojmë rreth 160 mijë vende pune.

Do të ndërmerren reforma të thella dhe të gjithanshme të tregut të punës.

Do të dyfishohet buxheti për shkollimin, trajnimin, kualifikimin, përshtatjen e aftësive të të papunëve dhe të atyre që humbasin vendin e punës me kërkesat e tregut.

Do të aplikohen stimuj fiskalë për punëtorët. Në vitin e parë të punësimit të tyre i gjithë sistemi arsimor do të përshtatet me kushtet dhe kërkesat e tregut. Do të merren përsipër sigurimet shoqërore të punonjësve të rinj.

Dixhitalizimi

Shqipëria aktuale është sot vendi me ritmet më të larta të rritjes së penetrimit të IT-së, por njëkohësisht është ende larg standardeve mesatare europiane.

Ajo është vendi i internetit në të gjitha shkollat, i taksës dhe i doganave, i regjistrimit elektronik kombëtar të Gjendjes Civile, të biznesit, të penaliteteve, prokurimit elektronik 100%.

Ne synojmë të finalizojmë brenda vitit 2010 e-government dhe e-governance.

Mosha dixhitale do të shtrihet dhe konsolidohet në të gjitha shërbimet dhe fushat e jetës së vendit, interneti me bandë të gjerë duhet të sigurohet brenda vitit 2012 në të gjitha familjet, në fshatrat dhe qytetet e vendit, kompjutera për të gjithë të rinjtë shqiptarë në shkollat e vendit, brenda vitit 2013.

Reforma

Reforma e pronësisë do të mbetet një nga reformat themelore të vendit. Në këtë kontekst, kjo reformë do bazohet në:

- përfundimin e Regjistrimit Dixhital të Pronave në Shqipëri, brenda viti 2011;
- dixhitalizimin e të gjithë arkivit dhe dokumentacionit të procesit të kthimit dhe kompensimit të pronave, brenda vitit 2010;
- përzgjedhjen e një kompanie serioze, me garë të hapur, për regjistrimin e pronave, brenda vitit 2011; – rritjen progresive të fondit të kompensimit monetar dhe fizik të pronave dhe rikthimit të tyre në të gjitha rastet e mundshme;
- mbrojtjen dhe garancinë shtetërore për investitorët dhe investimet në prona të blera mbi bazën e dokumenteve shtetërore të rregullta të pronësisë;
- zgjidhjen brenda vitit 2010 të titujve të pronësisë, bazuar në ligjin nr.7501;
- përfundimin e procesit të legalizimit në të gjithë territorin e vendit, në përputhje me ligjin ekzistues, brenda shtatorit të vitit 2010.

E drejta e pronarëve shqiptarë është dhe do të mbetet përparësi kryesore e Qeverisë së Integritimit European.

PROGRAMI QEVERISËS 2013-2017²

Mbrojtja, siguria dhe integrimi

Angazhimi i institucional për përgatitjen e Dokumentit të Strategjisë Kombëtare. I mbetur i paripunuar që nga viti 2004, ky dokument i rëndësishëm do të hartohet në përputhje me kushtet e reja të mjedisit të sigurisë, si dhe bazuar në “Konceptin e ri Strategjik” të Aleances, të vitit 2010. Pas miratimit në Kuvendin e Shqipërisë, qeveria do të përgatitë Dokumentin e Ri të Strategjisë Ushtarake, për të realizuar përputhjen e nivelit të ambicjeve kombëtare, me burimet financiare në fushën e mbrojtjes, të parashikuara këto në dokumentin e Rishikimit Strategjik të Mbrojtjes.

Plan afatmesëm dhe afatgjatë të zhvillimit të FARSH për periudhën 2013-2020. Synimi i hartimit e zbatimit të planit afatgjatë të zhvillimit do të jetë:

- Krijimi i një strukture të re organizative të FA, duke ulur në mënyrë graduale numrin aktual të personelit;
- Rishikimi i tërë sistemit të edukimit, arsimimit dhe trajnimit të Forcave të Armatosura, me qëllim përgatitjen e ushtarit profesionist, nënofficerit, oficerit të trupës dhe shtabit të Forcave të Armatosura, në përputhje me nevojat e strukturës së re të kësaj force.

Prioritet do të marrë realizimi i gatishmërisë operationale të Grup Batalionit të Këmbësorisë së Mekanizuar si dhe Grupit të Forcave Tokësore për Operationet Speciale, duke përmbytur në këtë mënyrë detyrimet ndaj NATO-s në kapacitetet ushtarake, të kërkuara për mbrojtjen kolektive dhe operationet e ruajtjes së paqes.

Ne do të ripunojmë kuadrin ligjor që rregullon veprimtarinë e Forcave të Armatosura. Në thelb të kësaj pune do të jetë përmirësimi i Statusit të Ushtarakut me synim, rikthimin e dinjitetit të nëpërkëmbur dhe rritjen e besimit të tyre tek shteti.

Duke e konsideruar një prioritet absolut, sigurinë dhe rivendosjen e rendit publik, Qeveria angazhohet për të rikthyer besimin e publikut në një Shqipëri më të sigurt, ku forca e ligjit vlen për të gjithë në mënyrë të barabartë, në përmbyturje dhe respekt të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut. Objektivi ynë absolut është shembja e murit të pandëshkueshmërisë dhe imuniteteve të paligjshme.

- (i) do të rikthejmë Policinë e Shtetit në krye të detyrës, për të garantuar rendin dhe qetësinë publike;
  - (ii) do të rikthejmë Policinë e Shtetit në kontroll të territorit, duke angazhuar të gjitha burimet e nevojshme për parandalimin e krimit dhe uljen dukshëm të shkallës së kriminalitetit;
  - (iii) do të normalizojmë trafikun rrugor, duke marrë masat e domosdoshme për evitimin e aksidenteve të rënda;
  - (iv) do të përmirësojmë cilësisht shërbimin e Policisë së Shtetit në kufi dhe luftën kundër krimit ndërkuftar.
- Duke përfituar edhe nga ndihma dhe përvoja e partnerëve ndërkombëtarë, do të shënojmë rritje cilësore në luftën kundër krimit ekonomik e veçanërisht kundër pastrimit të parave.

Rikonceptimin strukturor dhe funksional të Ministrisë së Brendshme dhe Policisë së Shtetit. Synimi kryesor është ndërtimi i një sistemi mekanizmesh të përqëndruara që garantojnë efikasitet, përgjegjshmëri, veprim funksional për mbrojtjen e plotë të ligjit në të gjithë vendin dhe efektivitet në kohë. Parimi i reformës “Një Shtet – Një Polici” do të bëjë të mundur njësimin e funksioneve policore të disa agjencive ligjzbatuese të ngjashme, duke eliminuar mbivendosjen e kompetencave, anarkinë e veprimit ose mosveprimin, si dhe duke garantuar standardizimin e veprimit në territor dhe kohë.

Marrja e statusit të vendit kandidat dhe fillimi i bisedimeve për anëtarësimin në Bashkimin Evropian do të përbëjnë përparësinë e veprimit politik të shumicës së re.

Përmbyturja e pjesës së mbetur nga 12 prioritetet e Planit të Veprimit, janë elementë kryesorë për cilësinë dhe shpejtësinë e procesit të aderimit të Shqipërisë në BE.

Strategji të re për Zhvillim dhe Integrim 2014 – 2020 dhe strategjitë e tjera sektoriale, duke siguruar përputhshmërinë e këtyre dokumenteve me IPA II, sikundër do të përditësojmë Planin Kombëtar për Zbatimin e MSA.

² https://akshi.gov.al/wp-content/uploads/2018/03/Programi_Qeverise.pdf

Do të përmirësojmë rrënjësisht modelin aktual të bashkërendimit të ndihmës së BE dhe asistencën dypalëshe e ndërkombëtare, duke e kanalizuar atë drejt agjendës zhvillimore të vendit. Në vend të ping pongut institucional do të ndërtojmë një mekanizëm në nivel ndërinstitucional për identifikimin e nevojave dhe kapaciteteve për programimin dhe zbatimin e projekteve të financuara nga BE.

Do të zbatojmë rekomandimet e auditorëve të BE-së në lidhje me akreditimin e strukturave për menaxhimin e fondeve të BE-së.

Do të bashkërendojmë përgjegjësitë ndërmjet autoriteteve shtetërore në lidhje me projektet e infrastrukturës të financuara nga BE dhe do të ndërmarrim masat paraprake për të mundësuar menaxhimin e fondeve bujqësore IPARD.

Angazhimi ynë kryesor është marrja e statusit të vendit kandidat dhe fillimi i bisedimeve për anëtarësimin në Bashkimin Evropian.

Do t'i japim një shtysë të re bashkëpunimit rajonal përmes gërshetimit të “Evropës Juglindore 2020” me projektet e agjendës “Evropa 2020”, të cilat kanë ndikim të drejtpërdrejt në përmbushjen e kritereve ekonomike të anëtarësimin në BE.

Ne do të mbështesim aktivisht shqiptarët që jetojnë dhe studiojnë jashtë vendit, duke i dhënë prioritet vendeve ku ka më shumë prezencë shqiptarësh. Do të ndërtojmë një politikë shumëkahëshe, e cila përfshin rrezatimin e gjuhës dhe kulturës shqiptare, njohjen e kontributeve të sigurimeve shoqërore, ofrimin e incentivave për ata që dëshirojnë të investojnë në ekonominë shqiptare, reformimin e shërbimit konsullor, duke krijuar shërbime të posaçme, sipas praktikave më të mira evropiane.

Reformat

Për pronat

Mekanizmat që garantojnë respektimin e pronës publike dhe private në Shqipëri janë sot të bllokuara. Menaxhimi i pronave publike është kaotik, nuk ka strategji që e udhëheq, bëhet pa transparencë dhe është shpesh pre e korrupsionit. Qeveria jonë do t'i verë këta mekanizma në lëvizje, duke zhbllokuar dhe bërë funksionale katër shtyllat, mbi të cilat do të mbështet ngrehina pronësore e shtetit:

- (i) kthim-kompensimi i pronave private;
- (ii) Agjencia e Legalizimeve;
- (iii) Zyra e Hipotekës (ZRPP);
- (iv) pronat publike në nivel të qeverisjes qendrore dhe vendore.

Qeveria jonë do të ndërmarrë një ristrukturim të gjerë të sistemit të menaxhimit të pronës në Shqipëri, për ta kthyer atë në një sistem modern, efikas dhe transparent në përputhje me praktikën më të mira të vendeve të tjera evropiane. Kjo reformë do të nisë me riorganizimin e të gjitha agjencive që merren me administrimin, regjistrimin dhe dokumentimin e pronave (si Agjencia e Kthimit dhe Kompensimit të Pronave, ALUIZNI, Zyra Qendrore e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme, Agjencia e Inventarizimit dhe Transferimit të Pronave Publike).

Qeveria jonë do të rishikojë Strategjinë Ndërsektoriale në Fushën e të Drejtave të Pronësisë 2012 – 2020, për të përcaktuar hapat konkretë dhe prioritarë për t'i dhënë fund kaosit në administrimin e pronave publike dhe private dhe ngritjen në këmbë të një sistemi sa më të përshtatshëm për mbrojtjen e të drejtës së pronësisë, si një prej të drejtave themelore të individit.

Qeveria do t'i kushtojë rëndësi të posaçme hartimit të një dokumenti strategjik për konsolidimin e tokës bujqësore; përfundimit të shqyrtimit të vlefshmërisë ligjore të krijimit të titujve të pronësisë mbi tokat bujqësore dhe ngritjes së infrastrukturës së përshtatshme për ndjekjen dhe trajtimin në vijimësi të këtij procesi.

Qeveria jonë do të zhdukë tri ‘zarfat’ e hallkave të korrupsionit: zarfi tek kthimi i pronave, zarfi tek legalizimet dhe zarfi tek regjistrimi i pronës. Për të arritur këtë qëllim, qeveria:

- (i) do të përfundojë regjistrimin fillestar në zonat kadasrale që kanë mbetur, duke bërë të mundur krijimin e regjistrimit të pasurive të paluajtshme;
- (ii) do të realizojmë regjistrimin e pronave në zonat turistike, bregdetare, akset e rrugëve kryesore;
- (iii) do të verë në zbatim një program të veçantë për regjistrimin e pronave në bregdetin e jugut të Shqipërisë;

- (iv) do të krijojë Regjistrin Kombëtar Elektronik të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme, si një regjister efektiv dhe efikas që u shërben institucioneve publike, atyre private dhe individëve;
- (v) do të rishikojë legjislacionin në fuqi lidhur me legalizimin e ndërtimeve informale, me qëllim përcaktimin e rregullave të qarta dhe të drejta që do të shërbejnë për përfundimin e procesit të legalizimit dhe parandalimin e ndërtimeve të paligjshme në të ardhmen.

Qeveria do ta zgjidhë çështjen e pronarëve të vjetër duke:

- (i) i dhënë përparësi kompensimit në natyrë, në raport me kompensimin financiar, në mënyrë që të ulet fatura financiare për shtetin;
- (ii) e orientuar procesin e privatizimit të pasurive publike drejt kompensimit të ish-pronarëve;
- (iii) saktësuar fondin e kompensimit për ish-pronarët, i cili do të operojë në mënyrë transparente sipas një skeme të qartë dhe të barabartë për të gjithë të interesuarit; dhe
- (iv) eliminuar me ligj dhe në praktikë zvarritjet burokratike, si bazë për korrupsionin që lidhet me procesin e kthim-kompensimit të pronave.

Qeveria do t'i japë zgjidhje çështjes së pronave të institucioneve fetare.

Për drejtësinë

Në katër vitet e ardhshme, ne angazhohemi:

- (i) të ndërmarrim të gjitha nismat ligjore dhe masat në kompetencën tonë për të forcuar pavarësinë, paanshmërinë, profesionalizmin dhe efikasitetin e sistemit gjyqësor;
- (ii) të ndërmarrim reforma rrënjësore, afatgjata dhe gjithëpërfshirëse për të rivendosur integritetin e pushtetit gjyqësor dhe institucioneve të sistemit të drejtësisë;
- (iii) të krijojmë të gjitha kushtet e domosdoshme për funksionimin efikas të sistemit të drejtësisë shqiptare në përputhje me standardet e BE-së;
- (iv) të sigurojmë respektimin e standardeve më të larta ndërkombëtare në fushën e të drejtave të njeriut, duke përfshirë aksesin e plotë dhe të barabartë në drejtësi për të gjithë;
- (v) të krijojmë një kuadër ligjor penal modern;
- (vi) të garantojmë bashkëpunimin e plotë dhe efektiv me institucionet ndërkombëtare të drejtësisë;
- (vii) të përmirësojmë procesin e hartimit të legjislacionit.

Qeveria do të ndërmarrë nisma strategjike dhe të mirëpërlllogaritura për të përmirësuar strukturën e sistemit të drejtësisë në Shqipëri, në pajtim me praktikat më të mira të vendeve anëtare të BE-së dhe në bashkëpunim të plotë me aktorët kombëtarë dhe ndërkombëtarë që kanë lidhje me sistemin e drejtësisë në vend. Për këtë qëllim, qeveria do të iniciojë:

- (i) ndryshime në ligjin “Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë” dhe në ligjin “Për organizimin dhe funksionimin e Ministrisë së Drejtësisë”, i ndryshuar, me qëllim përcaktimin e rregullave dhe procedurave të qarta që duhet të ndjekin strukturat inspektuese përkatëse pranë këtyre dy institucioneve;
- (ii) ndryshime në ligjin për Gjykatën Kushtetuese;
- (iii) amendimin e Kodit të Procedurës Penale.

Qeveria do të ndërmarrë disa nisma të rëndësishme për ta bërë sa më funksional administrimin e drejtësisë në Shqipëri. Disa nga këto nisma janë:

- (i) hartimi dhe miratimi i ndryshimeve në të drejtën materiale e procedurale civile dhe administrative, me qëllim harmonizimin me ligjin “Për Gjykatën Administrative”;
- (ii) sigurimi i burimeve financiare të nevojshme për zgjerimin e shërbimit të provës;
- (iii) reforma e sistemit të ekzekutimit të vendimeve gjyqësore të formës së prerë, si garanci në rritjen e besimit të qytetarëve dhe ndërkombëtarëve tek sistemi i drejtësisë;
- (iv) përfundimi i instalimit të sistemit të audio-regjistrimit në të gjitha gjykatat.

Qeveria do të ndërmarrë nismat ligjore dhe rregullatore për të siguruar ekzekutimin e vendimeve të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut apo në raste të tjera kur shteti shqiptar është palë përgjegjëse.

Qeveria do të hartojë dhe miratojë Strategjinë kundër Korrupsionit në Sistemin e Drejtësisë, duke përfshirë si subjekte të saj jo vetëm gjyqtarët, prokurorët dhe administratën e tyre, por edhe policinë, avokatët, noterët, si

dhe agjencitë e tjera të ngarkuara me zbatimin e vendimeve gjyqësore (përmbartimin, burgjet, hipotekat, etj.) si dhe të një plani veprimi me masa konkrete e transparente për publikun. Në zbatim të kësaj strategjie, qeveria do të krijojë një Grup të Posaçëm Pune për evidentimin dhe hetimin e sjelljeve dhe akteve korruptive në administratën dhe sistemin e drejtësisë, duke bërë ndryshimet përkatëse në Kodin e Procedurës Penale.

Për të garantuar akses të plotë në drejtësi për grupet në nevojë, qeveria do të rishikojë tarifat për trajtimin gjyqësor të pretendimeve të qytetarëve edhe nëpërmjet harmonizimit të ndryshimeve të kushteve të përcaktuara për ndihmën juridike falas.

Qeveria do të hartojë, miratojë dhe zbatojë në bashkëpunim me institucione të tjera publike dhe me shoqërinë civile një Strategji të Drejtësisë për të Miturit.

Qeveria do të miratojë ndryshime në ligjin “Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të të paraburgosurve”, me qëllim përmirësimin e trajtimit të të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve, konkretisht përcaktimin e rregullave të qarta për trajtimin e kërkesave dhe ankesave të të dënuarve, shërbimin mjekësor, masat disiplinore dhe procedurat e ndryshme për leje, në përputhje me kriteret dhe rekomandimet e Komitetit për parandalimin e dhunës e të torturës të Këshillit të Evropës.

Qeveria do të miratojë ndryshime në ligjin “Për Policinë e Burgjeve”, me qëllim përmirësimin e procedurave të punësimit, transferimit, trajnimit dhe rritjes së përgjegjshmërisë së punonjësve të policisë së burgjeve.

Qeveria do të angazhojë të gjitha burimet e duhura njerëzore, teknike dhe financiare për një bashkëpunim të plotë dhe efektiv me partnerët rajonalë e ndërkombëtarë në luftën kundër terrorizmit dhe krimin ndërkombëtar. Për këtë qëllim, qeveria do të themelojë Byronë Kombëtare të Hetimit, si një njësi e specializuar në luftën kundër krimin të organizuar, luftës kundër trafikëve, veçanërisht trafikut të qenieve njerëzore dhe lëndëve narkotike, krimin ekonomik dhe luftës kundër korrupsionit, për të garantuar një standard të lartë të evidentimit dhe hetimit të veprave penale. Ngritja e kësaj byroje do të jetë në zbatim të Strategjisë së re dhe Planit të Veprimit kundër Krimin të Organizuar, të cilën qeveria do ta hartojë gjatë vitit të parë të qeverisjes e do ta vërë në zbatim në vitet në vijim.

Për pushtetin vendor

Qeveria e re do të mbështesë fuqizimin e pushtetit vendor dhe procesin e decentralizimit në funksion të rritjes së efikasitetit të qeverisjes vendore përmes:

- (i) zbatimit të reformës administrativo-territoriale;
- (ii) përmirësimit të procesit të decentralizimit të financave publike;
- (iii) rritjes së cilësisë dhe modernizimit të shërbimeve publike në nivel të qeverisjes vendore, bazuar në standardet evropiane;
- (iv) rritjes së transparencës dhe llogaridhënies së qeverisjes vendore në raport me komunitetin; dhe
- (vi) rritjes së përfshirjes së qytetarëve dhe grupeve të interesit në vendimmarrjen në nivel të qeverisjes vendore.

Prioritetet e qeverisë në këtë fushë janë si më poshtë vijon.

Reforma administrativo-territoriale. Prioriteti kryesor i qeverisë do të jetë rishikimi i ndarjes administrativo-territoriale, duke synuar konsolidimin territorial të njësisve vendore të nivelit të parë dhe nivelit të dytë.

Reforma e decentralizimit fiskal. Qeveria do të ndër marrë nisma të rëndësishme ligjore, duke përfshirë

- (i) hartimin e ligjit të ri integral për financat e qeverisjes vendore,
- (ii) të paketës së re të decentralizimit fiskal, i cili do të përfshijë zbatimin e konceptit të ndarjes së taksave kombëtare (tax sharing), si dhe përmirësimin e kriterëve
- (iii) të ndarjes së transfertës së përgjithshme nga buxheti i shtetit për qeveritë vendore. Ne do të rishikojmë mekanizmin financiar të transfertave të kushtëzuara nga buxheti i shtetit, duke synuar financime të integruara sipas instrumentit të “Kontratave Rajonale të Zhvillimit”, duke rritur transparencën dhe efikasitetin në shpërndarje, si dhe në bashkërendim me objektivat kombëtare.

Rajonalizimi dhe reforma e qarqeve.

Qeveria do t'i japë prioritet zbatimit të një reforme të posaçme për nivelin e dytë të qeverisjes vendore që do të synojë krijimin e rajoneve dhe rikonfigurimin e qarqeve sipas modeleve evropiane të Rajoneve Vetëqeverisëse. Asnjë vendimarrje me impakt në qeverisjen vendore nuk do të merret pa u konsultuar më parë me përfaqësuesit e qeverisjes vendore. Kjo do të arrihet nëpërmjet krijimit të Këshillit Konsultativ Qeveri Qendrore - Qeverisje Vendore, përfshirjes së përfaqësuesve vendorë në instrumentat dhe mekanizmat vendimarrës të politikave sektoriale, që kanë pikëprerje me qeverisjen vendore, si dhe forcimit të bashkëpunimit institucional me shoqatat e të zgjedhurve vendorë dhe organizata të tjera të shoqërisë civile.

Sistemi i adresave. Qeveria angazhohet t'i japë fund një herë e mirë kaosit në administrimin e Regjistrit të Gjendjes Civile dhe sistemit të adresave. Në bashkëpunim të ngushtë me qeverisjen vendore, do të angazhohemi në projekte konkrete për të sistemuar përfundimisht administrimin e Regjistrit të Gjendjes Civile dhe Regjistrit të Adresave, duke synuar përputhjen dhe administrimin e unifikuar të të dhënave të shtetasve.

Për antikorrupsionin

do të hartojmë Strategjinë dhe Planin Kombëtar të Veprimit kundër Korrupsionit brenda vitit të parë të qeverisjes dhe do ta zbatojnë me efektivitet atë në vitet në vijim;

do të ngrejme strukturën e Koordinatorit Kombëtar kundër Korrupsionit, që do të ketë mandat:

- (i) për të propozuar nisma ligjore dhe institucionale me qëllim çrrënjësues të korrupsionit nga radhët e administratës publike dhe të të gjithë segmenteve shtetërore që ofrojnë shërbim publik;
- (ii) për të koordinuar, monitoruar dhe raportuar mbi zbatimin e politikave qeveritare dhe shtetërore kundër korrupsionit. Po ashtu, në çdo ministri qeveria e re do të angazhojë një drejtues të lartë si përgjegjës për koordinimin e punës, për zbatimin e legjislacionit dhe të programeve qeveritare për eliminimin e korrupsionit.

Modeli ri ekonomik

Kryefjala mbetet "rritja e prodhimit të brendshëm dhe shtimi i eksporteve", shtimi i PBB nga prodhimi dhe jo nga konsumi siç ka qenë modeli dominues i deritashëm.

Qeveria e re do ta ndryshojë këtë tablo, duke ndryshuar strukturën e ekonomisë, nga një ekonomi e bazuar tek konsumi i mallrave të importuara, emigracioni e informaliteti në një ekonomi që bazohet tek puna dhe rritja e produktivitetit.

Do të fokusohemi maksimalisht drejt politikave prodhuese e sidomos politikave energjetike, industriale dhe agrare, të ndërtojmë politika specifike për mbështetjen dhe nxitjen e eksporteve;

Mbështetje për biznesin e vogël e të mesëm

- Do të thellojmë reformën rregullatore për reduktimin në maksimum të barrierave administrative dhe kostot e biznesit, për eliminimin e informalitetit dhe korrupsionit;
- Do të punojmë për thellimin e lirisë së tregut, garantimin e konkurrencës së ndershme dhe eliminimin e monopoleve;
- Do të hiqet taksa e biznesit të vogël dhe do të reduktohet barra fiskale e biznesit të vogël brenda vitit të ardhshëm;
- Do të rrisim efikasitetin e shërbimeve të administratës publike në favor të biznesit të vogël e të mesëm duke krijuar një partneritet të qëndrueshëm e të suksesshëm shtet-biznes;
- Do të përputhim plotësisht politikën tona të zhvillimit të biznesit të vogël e të mesëm me politikën evropiane për ndërmarrjet e vogla e të mesme me theks të veçantë në rritjen e konkurrueshmërisë dhe të punësimit;
- Do të nxitim dhe mbështetim kulturën moderne të sipërmarjes për biznesin, me theks të veçantë përmirësimin e menaxhimit, kualifikimin e punonjësve, standardet e cilësisë dhe konkurrueshmërinë, thithjen e investimeve, thellimin e inovacioneve dhe teknologjitë e reja, etj.

Sektori financiar

Reforma e ristrukturimit të sistemit financiar, duke krijuar një institucion mbikëqyrës për të gjithë sistemin financiar.

Mbështetje funksionimit të sistemit shumëkolonësh të pensioneve, duke nxitur sidomos për brezin e ri, pjesëmarrjen edhe në skemat private, suplementare e vullnetare të pensioneve. Zgjerim dhe thellim të tregut financiar me njësi e produkte të reja dhe aktivizim real të ekzistuesve, sidomos të tregut sekondar të letrave me vlerë të Qeverisë etj. Zhvillime më cilësore do të synohen edhe në tregun e sigurimeve (e pergjithshme pa perbere pike programore)

Tregu dhe PPP

Me masa e politika konkrete, do të nxitim e mbështetim lirinë e tregjeve, eliminimin e monopoleve dhe informalitetin, si dhe çdo formë tjetër që cënon funksionimin normal të tregjeve.

Do rritim në maksimum efikasitetin e masave dhe strukturave të mbikëqyrjes së tregjeve.

Do të përmirësojmë rrënjësisht mënyrën e organizimit dhe funksionimit të enteve të ndryshme rregullatore në funksion të rregullimit dhe mbikëqyrjes së tregjeve.

Për të mundësuar një mbrojtje sa më të mirë të të drejtave të konsumatorëve do të ngrihet dhe do të funksionojë Inspektoriat i Mbikëqyrjes së Tregut.

Do të fuqizohet më tej Komisioni per Mbrojtjen e Konsumatoreve dhe rifreskimi i tij për shmangien e situatave problematike të vërejtura vitet e fundit.

Do ta konsiderojmë PPP si një politikë specifike dhe efektive për tërheqjen e kapitalit privat në ekonomi.

Do të ndërmerren masa e politika specifike për një promovim sa më të plotë të PPP në Shqipëri.

Buxheti dhe treguesit makro

Në një periudhë relativisht të shpejtë, borxhi publik do të plotësohet dhe me pjesën “e fshehur” të tij: në bashkëpunim me institucione të njohura financiare do të bëjmë transparencë të plotë të gjithë detyrimeve të bartura dhe të pakontabilizuara në borxhin publik të deritanishëm.

- Ulje graduale e borxhit nëpërmjet kontrollit të deficitit fiskal dhe përshtatjes me rritjen ekonomike (vendosja e një rregulli fiskal transparent e të besueshëm).

- Në periudhën afatmesme synohet një borxh publik në parametra të përshtatshëm për nxitjen e ritmeve pozitive të rritjes, për strukturën ekonomike të vendit, si dhe për t'i lënë hapësira të mjaftueshme financimi sektorit privat.

- Fillimi i uljes së borxhit publik në pjesën e dytë të mandatit do të realizohet nga një qeverisje e përgjegjshme e kontrollit mbi deficitin buxhetor.

Politika dhe administrimi fiskal

Politika fiskale që prodhojnë më shumë qëndrueshmëri fiskale. Kjo politikë do të ketë në fokus rritjen e efikasitetit të shpenzimeve publike, prioritarizimin e shpenzimeve me efekte sa më të gjera dhe të shpejta, hapjen e perspektivave të reja për investime nga sektori privat, të prirura nga perfitime e rritje ekonomike, dhe punësimi.

Objektivat dhe mbështetësit e politikave afatmesme do t'i orientojmë:

- për përmirësimin e klimës së biznesit,
- për uljen e taksave dhe thjeshtimin e sistemit tatimor e fiskal
- për lehtësimin e presionit fiskal,
- për konsolidimin e biznesit dhe krijimin e një “kolone vertebrale” të qëndrueshme e të strukturuar të biznesit shqiptar e cila do të përbëjë dhe skeletin bazë të ekonomisë së qëndrueshme shqiptare, etj.
- për pagimin e borxheve publike ndaj bizneseve për shërbime apo kontrata të realizuara;
- për realizimin e pagesave të TVSH-së së rimbursueshme të papaguar;
- për nxitjen e investimeve të brendshme dhe të huaja në sektorin privat dhe zhvillimin e vendit.

Administrata tatimore do të bashkohet me atë doganore si dhe do të përthithë edhe administratën tatimore vendore, duke synuar rritjen e efikasitetit dhe një kontroll edhe më të arsyeshëm të tatimpaguesve.

Për tatimet indirekte politikat tona 4-vjeçare përmbledhin:

- Do të kemi një përgjysmim të TVSH-së për ushqimet më jetike të shportës, bazë të konsumit.
- Përrjashtimi/ ulja nga ky tatim për barnat dhe shërbimet shëndetësore.

- Realizimi i premtimit për heqjen reale të TVSH-së për importimin e makinerive dhe pajisjeve.
- Ulja/ kompensimi i TVSH-së për pjesën e domosdoshme të furnizimit me energji elektrike të konsumatorëve familjarë të varfër.
- Për të nxitur prodhimin bujqësor do mundësohet përjashtimi ose vendosja e një norme të ulur, për plehurat kimike, farat e fidanët dhe për lëndët e tjera të para që përdoren në bujqësi dhe blegtori.
- Heqja e akcizës dhe taksës së qarkullimit të naftës për bujqësinë dhe peshkimin.
- Do të heqim tatimin mbi vlerën e shtuar në shërbimet dhe mallrat mjekësorë me efekt nga fillimi i vitit 2014.
- Do të rishikohet me kujdes projektligji i ri i TVSH-së për të pasur një heqje graduale të skemave speciale të shtuara gjatë viteve, të cilat nuk janë në linjë me Direktivën e TVSH-së së Bashkimit Evropian.

Për tatimet direkte politikat tona 4-vjeçare përmbledhin:

- Tatimi mbi fitimin e biznesit të vogël do të jetë rreth dy herë më i vogël se tatimi mbi fitimin e biznesit të madh, ndërsa do të hiqet taksat mbi biznesin e vogël.
- Tatimi mbi fitimin për biznesin e madh do të ketë një normë më të lartë se ajo aktuale, për të reflektuar parimin e taksimit të ndershëm dhe nevojën që kompanitë e mëdha të kontribuojnë më shumë se bizneset e vogla që funksionojnë nëpërmjet vetëpunësimit.
- Tatimi mbi të ardhurat personale të individëve do të ndryshohet në një skemë të normave progresive, duke rritur ngarkesën fiskale për pagat më të larta dhe duke e ulur për pjesën tjetër.
- Do të përdoret legjislacioni i ri në lidhje me transferimin e çmimit në përputhje me modelet e OECD-së.

Do të kthejmë seriozitetin dhe pavarësinë e Institutit të Statistikave, duke e vënë drejtimin e tij nën kontrollin e Kuvendit të Shqipërisë. Në një periudhë afatmesme, drejtimi i përditshëm i aktivitetit profesional të Institutit të Statistikave do të realizohet nëpërmjet binjakëzimit me një institucion të ngjashëm të një vendi të Bashkimit Evropian.

Punësimi

Angazhohemi të krijojmë 300 mijë vende të reja pune. 40 mijë vende të reja pune në industrinë prodhuese dhe 12 mijë vende pune shoqëruese të lidhura me to, 15 mijë në industrinë e lidhura me detin, 155 mijë në aktivitetet e lidhura me bujqësinë e blegtorinë, 62 mijë përmes reformimit të programit të ndihmës ekonomike, 11 mijë vende pune në industrinë e turizmit dhe 4 mijë vende të reja pune në teknologjinë e informacionit.

Do të ndërtojmë Agjencinë Kombëtare të Punësimit, si një njësi me buxhet dhe administrim autonom, e cila do të do mbledhë në një dhe do të rikonceptojë sipas praktikave më të mira modernizimin e zyrave të punës, sistemin e sigurimeve të punësimit, programin e nxitjes së punësimit dhe trajnimet profesionale.

Angazhohemi të përgjysojmë papunësinë e regjistruar femërore dhe të rritim aksesin e Personave me Aftësi të Kufizuar në punësim, përmes programeve dhe kurseve kualifikuese të përshtatura për personat me aftësi të kufizuara.

Politikat sociale

Brenda mandatit të parë, strehim dhe punësim në kushte të përshtatshme për të gjithë jetimët që aktualisht janë të papunë e të pastrehë.

Brenda mandatit të parë, strehim dhe punësim në kushte përshtatshme të jetimëve që dalin periodikisht nga institucionet rezidenciale.

Do të realizojmë reformë në fushën e pensioneve, të përqendruar në konsolidimin e sistemit aktual të sigurimeve shoqërore. Reformë në fushën e pensioneve që kontribuon në zgjidhjen e problemit të papunësisë dhe informalitetit. Sigurim i raportit optimal midis përfitimeve maksimale e minimale, në nivele të qëndrueshme. Fillimi i negociatave dypalëshe me shtetet e tjera për të arritur në një marrëveshje për të siguruar mundësinë e transferimit të sigurimeve shoqërore për emigrantët shqiptarë që kthehen në atdhe.

Do të zgjidhim ngerçin ligjor të pensioneve të ushtarakëve në lirim. Do të përcaktojmë të drejtat e tyre në bazë të vendimeve të Gjykatës Kushtetuese.

Do të miratojmë statutet e profesioneve të vështira për të harmonizuar kontributet specifike me të drejtat e përgjithshme sociale.

Do të hartojmë paketën rregullatore për transformimin e Programit të Ndhmës Ekonomike në një Program për e Riintegrimin Social.

Programi i Riintegrimin në zonat rurale do të zëvendësojë pagesat e Ndhmës Ekonomike me Programin “Punë në Vend të Asistencës.”

Përcaktim i masës së pagesës nga Programi i Riintegrimin Social për individë dhe jo për familje. Masa e pagesës nga Programi i Riintegrimin Social do të synojë kapërcimin e vijës së varfërisë.

Krijim i Fondit Kombëtar për Shërbimet Sociale dhe Fondeve Rajonale për Shërbimet Sociale si pjesë e Fondit Social.

Do të krijojmë një program elektronik për regjistrimin në lindje të të gjithë fëmijëve dhe sigurim i regjistrimit të të gjithë fëmijëve nga shtresa vulnerabël në Regjistrin e Gjendjes Civile.

Do të institucionalizojmë sistemin shtetëror për mbledhjen e të dhënave për komunitetin rom dhe egjiptian, si dhe do të sigurojmë regjistrimin e tyre në Regjistrin e Gjendjes Civile në mënyrë që të lehtësojmë procedurat për përfitimin e Ndhmës Ekonomikë për këtë shtresë.

Ne do të ngremë një institucion evropian të kujtesës historike që do të dokumentojë dhe bëjë të aksesueshme për publikun historinë e persekutimit nën regjimin komunist.

Skema jonë e re e kompensimit për të përndjekurit politikë do të zgjerojë grupin e përfituesve dhe do të zbatojë një shpërblim progresiv, në varësi të viteve të dënimit dhe moshës aktuale të ish të përndjekurve.

Të gjitha shërbimet publike për veteranët do të jenë falas.

Do të realizohet një zgjidhje definitive e strehimit për familjet që mbeten të pastreha nga akti normativ i nëntorit të 2012-s.

Edukimi, Sporti, Kultura

Politikat arsimore do t'i mundësojnë çdo të riu deri në moshën 26 vjeç diplomim në universitet, formim në një profesion, ose sistemimin në një vend pune.

Kujdes i veçantë do të tregohet në zbatimin e politikave sociale në ndihmë të nxënësve të dizavantazuar dhe atyre në nevojë.

Cdo nxënës që duhet të udhëtojë në këmbë mbi 20 minuta për të shkuar në shkollë, do të këtë transport falas të garantuar.

Cdo fëmijë që është i treti e më lart në radhën e shkollimit të fëmijëve të së njëjtës familje do të këtë librat falas gjatë gjithë ciklit të shkollimit të detyrueshëm.

Do të krijohet një sistem arsimit parashkollor i konsoliduar që ofron akses për të gjithë fëmijët deri në moshën 5 vjeç.

Nuk do të këtë asnjë shkollë me tri turne dhe asnjë klasë me më shumë se 30 nxënës.

Krijimi i “Kartës së Performancës së Shkollës” do t'u ofrojë prindërve informacion mbi standardet, cilësinë e mësimdhënies, shkallën e kënaqësisë së prindërve me punën e shkollës, dhe renditjen e saj në performancë.

Do të reformohet tërësisht kurrikula e arsimit parashkollor, në kontekstin e reformës kurrikulare të arsimit bazë.

Kthimi i shkollës, në një mjedis pa barriera për të rinjtë me aftësi fizike të kufizuara. Do të sigurohet zgjerimi dhe forcimi i shërbimit të këshillimit psikosocial në shkolla.

Pajisja e çdo shkolle publike të ciklit të parë dhe të dytë me punonjësit përkatës të shërbimit këshillimor.

Riorientim tërësor i arsimit profesional drejt nevojave reale të tregut dhe kthim i shtetit në financuesin e mbështetësin kryesor të aftësisë profesionale.

Në bashkëpunim me sektorin privat në partneritete publike-private do të krijojmë shkollat e larta të arsimit profesional.

Deri në fund të mandatit të parë të qeverisjes do të rritet deri në 90% niveli i përfundimit të arsimit të mesëm.

Në maturën shtetërore, do të arrihet rritja e numrit të provimeve me detyrim dhe konsiderim i maturës shtetërore si provim dalës, çka do të shërbejë në rritjen e cilësisë së pranimeve në shkollat e larta.

Qeveria do të realizojë ngritjen e qendrave këshillimore për karrierën në shkollat e mesme dhe vendosjen e programit të “mentorëve” (kurse pa pagesë pas orarit të mësimin).

Qeveria do të sigurojë ngritjen e një organizmi të drejtë e të pavarur vlerësimi, akreditimi, dhe renditjeje të universiteteve publike dhe jopublike.

Do të ndryshohet skema e financimit të arsimit të lartë duke rritur financimet që shkojnë drejt sistemit dhe duke mundësuar cilësinë që ai ofron.

Sigurimi i autonomisë së universiteteve deri në njësitë bazë, shoqëruar me rritjen e kapaciteteve menaxhuese të njërive.

Mbështetja e zhvillimit të shkencës do të përfshijë subvencionimin e institucioneve akademike e shkencore në funksion të punës kërkimore. Ne do të krijojmë mundësitë për një kombinim të burimeve publike dhe private në shërbim të financimit të kërkimit shkencor si dhe do të sigurojmë sinergjinë midis zhvillimit shkencor dhe programeve të zhvillimit kombëtar.

Qeveria do të mbështesë rritjen e kontributit shkencor të Akademisë së Shkencave sipas vizionit shkencor për zhvillimin e vendit.

Do t'i ofrohet mbështetje Akademisë së Shkencave për t'u bërë një forcë shtytëse e veprimtarisë kërkimore e shkencore në vend dhe përfaqësuese e denjë e komunitetit shkencor.

Ne synojmë rikonstruktimin institucional, legjislativ dhe infrastrukturor të sportit, duke praktikuar modelet më të mira evropiane dhe duke synuar partneritetin me komunitetin për decentralizimin dhe promovimin e tij.

Nxjerrja e menjëhershme e legjislacionit sportiv nga gjendja kaotike, përshtatja e tij me standardet dhe normat ndërkombëtare dhe vendosja e masave administrative që sigurojnë zbatimin rigoroz të tij. Në kuadër të rishikimit dhe hartimit të një legjislacioni funksional për sportin, qeveria do të ndër marrë hapat e mëposhtëm:

- Krijimi i “Këshillit të Lartë të Ekspertëve në Sport”;
- Krijimi i komisioneve sipas nevojave të sportit;
- Përcaktim i “Statusit të Sportistit të Nivelit të Lartë”;
- Qartësim i çështjeve të pronësisë së objekteve sportive;
- Sigurimi i fondeve themelore dhe dytësore për sportin
- Përcaktimi i kompetencave midis pushteteve dhe lëvizjeve sportive (federatave, shoqatave, klubeve, etj.)

Krijimi i Statusit të Sportistit Elitar, bazuar në kriteret e arritjes dhe rezultateve të larta, do të sigurojë të tashmen dhe të ardhmen e sportistëve duke krijuar lehtësime në shkollim, punësim, stimulim financiar, sigurim shëndetësor, dhe pensione të veçanta, me qëllim konvertimin e sportit në punë.

Do të synohet rritja e fondeve për sportin, si dhe nxitja dhe sigurimi i kushteve për kryerjen dhe zhvillimin e aktiviteteve sportive në nivel lokal. Në këtë kuadër, do të stimulohen politika fiskale në favor të sportit.

Do të hartojë dhe zbatojë një Program Kombëtar Anti-Doping sipas standardeve dërkombëtare dhe Kartës Evropiane të Sportit.

Krijimi i “Federatës së Sportit Universitar” dhe “Federatës së Sportit Shkollor”, do të shërbejë për të koordinuar dhe gjallëruar jetën sportive në të gjitha shkollat e vendit, me aktivitete sportive kurrikulare dhe jashtëkurrikulare. Gjithashtu, do të arrihet përfshirja në kurrikula e standardit shtetëror të vlerësimit të aftësive bazike motore të fëmijëve nga 3 deri në 6 vjeç.

Në Bibliotekën Kombëtare do të përfundojë dixhitalizimi dhe do të rritet roli i saj në trajnimin e bibliotekave të tjera, në qasjen proaktive ndaj lexuesit dhe në nxitjen e kulturës së leximit.

Do të përpunohet një strategji për të promovuar letrat shqipe në hapësirën evropiane, duke u përfaqësuar në panairët më të mëdha ndërkombëtare dhe duke lidhur marrëveshje me rrjetet kulturore që bëjnë të mundur qarkullimin e këtyre vlerave në hapësirën evropiane. Politikat e mësipërme do të realizohen nëpërmjet Qendrës Kombëtare të Letrave që do të jetë një ndër objektivat e programit kulturor.

Do të krijojmë e zbatojmë Programin Kombëtar për Nxitjen e Spermarrjes Rinore dhe e Korpusit Kombëtar të të Rinjve, si edhe themelimi i Programit të Formimit Profesional në Punë («çirakëria»).

Do të krijohet një fond i veçantë për rjetësimin e organizatave rinore, ngritjen e Qendrave Rinore, ku të rinjtë e talentuar do të ndihmohen e fuqizohen për zhvillimin e potencialit të tyre krijues.

Do të krijohen “Inkubatorët e Biznesit Rinor” që u mundësojnë të rinjve sipërmarrës hapësira për zyra, kryerjen e aktiviteteve dhe lehtësira administrative.

Do të nxitet sistemi i kredive dhe mikrokredive, si dhe do të krijohen lehtësira fiskale për sipërmarrjet e të rinjve.

Shëndetësia

Do të arrijmë tek financimi i kujdesit shëndetësor me taksimin e përgjithshëm, duke eliminuar fillimisht regresivitetin në pagesën e kontributeve të sigurimit të detyrueshëm të kujdesit shëndetësor.

Do të ndërtojmë Shërbimin Kombëtar Shëndetësor që do të jetë paguesi i vetëm i shërbimit të kujdesit shëndetësor.

Spitalet do të administrohen në mënyrë efikase dhe do të financohen në bazë të paketave të shërbimit që paguesi i vetëm do të kontraktojë për kujdesin e nevojshëm spitalor të çdo individ.

Synojmë që të kalojmë nga pagesa e shërbimeve sipas kostove në zbatimin e “Algoritmeve Klinike” (Clinical Pathways) dhe më pas në vendosjen e DRG-ve (Diagnosis – Related Group).

Të gjithë spitalet publike dhe jopublike do t’i nënshtrohen procesit të akreditimit fillestar dhe rivlerësimit periodik.

Ne do të ulim çmimin e shitjes së barnave në Shqipëri.

Ne do të rrisim cilësinë dhe sigurinë e barnave, duke shtuar kujdesin për indikacionet, në përputhje me standardet evropiane dhe njëkohësisht, do të rrisim kontrollin e cilësisë gjatë të gjithë zinxhirit të shpërndarjes të barnave.

Urdhërat e profesionistëve të shëndetësisë do të reformohen duke u qeverisur me standarde të njëjta,

Do të ngrejmë një sistem të plotë të gjurmimit (track and trace) të barnave në territorin e vendit, duke siguruar që barnat dhe materialet mjekësore të nevojshme të arrijnë tek pacienti i duhur, në kohën e duhur, në dozën e duhur dhe nëpërmjet një kanali shpërndarjeje të autorizuar. Qendra e Kontrollit të Barnave do të shëndrrohet në Agjencinë Kombëtare të Barnave dhe Materialeve Mjekësore.

Do të zbatojmë periodikisht mbajtjen e Llogarive Kombëtare të Shëndetësisë.

Do të zhvillojmë programe kombëtare të parandalimit dhe zbulimit të hershëm të sëmundjeve tumoriale dhe sëmundjeve kardiovaskulare. Brenda vitit 2014 do të fillojë zbatimi i një programi kombëtar për kontrollin bazë të shëndetit për popullsinë në intervalin moshor 40-60 vjeç si dhe në mosha më të reja për disa shtresa të veçanta të shoqërisë.

Do të ngrejmë një Shërbim Kombëtar të Urgjencës Mjekësore që të sigurojmë prezencë të shpejtë e profesionale në të gjithë territorin e vendit, duke vendosur standarde të njëjta në të gjitha qendrat pritëse duke iu përgjigjur nevojave të ndryshueshme gjatë stinëve të vitit për kujdes në sëmundshmëri dhe trauma.

Energjia

Qeveria do të synojë hartimin e një strategjie afatgjatë dhe efikase për sistemin elektro-energjetik të Shqipërisë, me qëllim krijimin e një Sistemi Elektroenergjetik të qëndrueshëm operacionalisht, teknikisht dhe financiarisht, të aftë për të plotësuar kërkesën në rritje për energji elektrike brenda vendit duke e shndërruar Shqipërinë nga vend importues i energjisë elektrike, në vend eksportues të saj.

Rritja e efikasitetit në përdorimin e energjisë elektrike në sektorë të ndryshëm të ekonomisë, shërbime dhe përdorim individual e ulja e humbjeve teknike dhe joteknike në shpërndarjen e energjisë elektrike.

Qeveria synon integrimin e Sistemit Elektroenergjetik Shqiptar (SESH) me Sistemet Rajonale dhe Evropiane të energjisë elektrike, si dhe rritjen e bashkëpunimit midis dy sistemeve elektroenergjetike Shqipëri-Kosovë, duke mundësuar shfrytëzimin me efikasitet të lartë të burimeve energjetike të të dy vendeve.

Do të kryhet një reforme legjislative - strukturore në SESH dhe në tregun e energjisë elektrike, duke plotësuar kushtet për liberalizimin e shitjes së energjisë elektrike në përputhje me standardet e Bashkimit Evropian.

Do të rritet pavarësia e Institucionit Rregullator, duke garantuar ushtrimin e kompetencave të këtij institucioni në mënyrë të paanshme dhe transparente, për të qënë gardian i interesave publike, konkurrencës së lirë e të ndershme dhe transparencës.

Qeveria do të synojë hartimin e një strategjie afatgjatë dhe efikase për sektorin e hidrokarbureve në Shqipëri, vënien nën një monitorim të plotë të veprimtarisë në sektorin e hidrokarbureve për të patur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, duke garantuar interesat publike në këtë sektor, forcimin e kapaciteteve shkencore dhe teknike në funksion të zhvillimit të sektorit hidrokarbur sot e në perspektivë.

Tregu i karburanteve dhe gazit të lëngët do të zhvillohet me standarde teknike cilësore, në nivelin e vendeve evropiane, duke prishur monopolet e krijuara në këtë treg.

Do të nxitim përpunimin e naftës bruto brenda vendit.

Do propozojmë ndryshime ligjore dhe institucionale të domosdoshme, si dhe një paketë masash nxitëse e stimuluese për përdorimin efikas të gazit në ekonomi, shërbime dhe përdorim individual në Shqipëri, në dekadën e ardhshme.

Do të sigurohet mbështetje për zbatimin e politikave efektive për të mbështetur ndërtimin e Gazsjellsit TAP, duke realizuar përfitimet maksimale prej këtij projekti, përfshirë dhe mundësinë e shtritjes në tregun e brendshëm.

Ne drejtim të minierave:

- Zhvillimin dhe modernizimin e mëtejshëm të sektorit të gjeologjisë dhe minierave duke e shndërruar këtë sektor në një industri me kushte e standarde bashkëkohore.
- Hartimin e politikave specifike që nxisin, orientojnë dhe garantojnë investime e financime masive të brendshme e të huaja në industrinë minerare.
- Ndërmarrjen e masave ligjore dhe strukturore për të mundësuar rritjen e shkallës së pasurimit dhe përpunimit të mineraleve në vend.
- Rritjen e eksporteve minerare si një element i rëndësishëm i rritjes ekonomike, punësimit dhe nivelit të jetesës në zonat minerare.
- Monitorimin e veprimtarisë minerare me synim garantimin e interesit publik në këtë sektor.
- Do të kryejmë ndërprerjen e menjëhershme të veprimtarive minerare të rrezikshme dhe të jashtëligjshme e ndërprerjen e veprimtarive minerare që nuk kanë respektuar detyrimet kontraktuale, që kanë dëmtuar e dëmtojnë rëndë mjedisin, sidomos të atyre veprimtarive pranë zonave urbane.

Turizmi dhe mjedisi

Krijimi i një modeli turizmi vjetor të integruar, aktiv dhe social, me fokus në dimensionin kulturor-natyror-ekologjik dhe si një kombinim midis turizmit familjar dhe elitar.

Hartimin dhe zbatimin e Strategjisë së Turizmit, në përputhje me strategjinë kombëtare të zhvillimit dhe me Planin Kombëtar të Territorit.

Realizimin në mënyrë të pandërprerë të një fushate informuese dhe promovuese për imazhin e Shqipërisë turistike. Rol të rëndësishëm do të kenë jo vetëm institucionet publike, por edhe operatorët e industrisë dhe të gjithë agjentët e zhvillimit në vend, përfshirë median, shoqërinë civile, por edhe sistemin e shërbimit diplomatik. Do të formalizojmë dhe standardizojmë tregun e hotelerisë.

Do të krijojmë bazën e integruar të informacionit për turizmin, përfshirë operatorët, strukturat dhe sitet turistike dhe do të ndërmarrim një reformë fiskale që synon reduktimin e TVSH-së për operatorët turistikë.

Do të krijojmë një paketë të veçantë turistike Shqipëri-Kosovë-Rajon, si bashkëpunim mes vendeve me popullsi shqiptare dhe fqinjëve në rajon, me qëllim kontributin në zhvillimin ekonomik të integruar.

Në përputhje me modelin e Turizmit, do të krijojmë tri programe kyç:

Programi për Turizmin Kulturor-Historik, që fokusohet në zonat e mbrojtura dhe monumentet e kulturës; promovon traditat shqiptare; adreson veçanërisht turizmin e bazuar në ekonominë familjare dhe biznesin e vogël, në bashkëpunim me operatorët e turizmit elitar.

Programi për Eko-Turizëm që ndërton mbi burimet natyrore, përdorimin ekologjik të tyre dhe pajisjen me infrastruktura dhe shërbime bazike, sigurinë e lartë dhe guida të përsosura profesionalisht.

Programi për Turizmin Malor dhe Bregdetar, i cili shoqërohet me projekte madhore të investimeve kapitale për infrastruktura dhe shërbime, veçanërisht afër qendrave të banuara dhe përmes praktikave të partneritetit-publik-privat.

Përmes planifikimit rajonal, do të realizojmë dy programe të rëndësishme, Programin e 10 Poleve Turistike të Shqipërisë dhe Programin e fashës rajonale “Korridori i Kaltër”, nga veriu në jug.

Do të hartohet e miratohet strategjia kombëtare për menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve pyjore. Kompanitë që marrin lejet për shfrytëzimin e pyjeve do të kenë edhe përgjegjësinë e mirëmbajtjes së tyre, duke mbjellë një fidan për çdo dru të prerë.

Do të kryhet riinventarizimi kombëtar i pyjeve, duke mundësuar krijimin e një kadastrë të re të pyjeve.

Do të hartohet një program kombëtar për pyllëzimet si dhe do të organizohet dita kombëtare e mbjelljeve në pyje.

Do të hartojë një program të ri investimesh me qëllim rehabilitimin e shpejtë të zonave pyjore me vlerë kombëtare si Lura, Qafshatama etj. (programet duhet të kenë saktësi dhe pa përgjithësim)

Do të përgatit plane për manaxhimin efektiv të baseneve kryesore ujore, në mënyrë të veçantë për Drinin, e Bunën dhe Semanin do të perfundojmë Kadastrën e Ujit. Një përkujdesje e veçantë do t'i kushtohet lumenjve, liqeneve dhe burimeve të tjera ujore, veçanërisht atyre që janë tepër të dëmtuar nga aktiviteti jashtëligjor ose ndotja mikrobiologjike dhe kimike.

Qeveria do të synojë uljen me 30% të nivelit të ndotjes në zonat urbane nëpërmjet:

- Shtimit të sipërfaqeve të gjelbra në zonat urbane;
- Kontrollit të emetimit të pluhurit në zonat urbane, duke aplikuar teknologji të reja monitorimi;
- Përdorimit të karburanteve konform kritereve të BE;
- Zbatimit të standardeve të rrepta në aktivitetet ekonomike që ndotin ajrin.

Pronësia dhe zhvillimi urban

Hartimi dhe miratimi i Planit të Përgjithshëm Kombëtar si përkthim i strategjisë kombëtare të zhvillimit në territor dhe bazë për zhvillimin e qëndrueshëm, investimet dhe kontrollin e territorit. Miratimi i planit, do të paraprihet nga miratimi i Zonave të Rëndësishme Kombëtare, mbi bazën e së cilave do të vendosen 3 Moratoriume të rëndësishme për ndalimin e aktivitetit ndërtimor në Bregdet, në burime pyjore dhe sipërfaqe ujore e në të gjitha zonat me rëndësi për Turizmin.

Do të vlerësohet informaliteti në territor, do të krijohet baza e integruar e të dhënave për territorin dhe do të ndërmerret procesi i legalizimit dhe integritetit të vendbanimeve informale, për t'i dhënë fund veprimeve të paligjshme.

Do të shpallet Momenti ZERO, pas të cilit çdo ndërtim është subjekt prishjeje të menjëhershme.

Qeveria do të realizojë pa pagesë legalizimin e banesave pa leje në zonat informale.

Do të hartojmë dhe zbatojmë Programin për Bregdetin e Jonit që konsiston në pastrimin e territorit nga informaliteti dhe keqpërdorimi e do të paraqesë modelet e para të rigjenerimit të qëndrueshëm të hapësirave urbane dhe natyrore me potencial turistik.

Do të rritim standardet e zhvillimit të tokës në bregdet dhe do të evidentojmë rrjetin ekologjik.

Do të ndërmarrim një program të thellë reformues për Rigjenerimin Urban dhe Zhvillimin cilësor të Tokës përmes projektsh-pilot për qendrat urbane, por edhe përmes mbështetjes së projekteve dhe agjendave të zhvillimit të lagjeve, mbi baza konkurruese.

Do të mbështetim pushtetin vendor, që të marrë rolin udhëheqës në zhvillimin e tokës, duke mbrojtur zonat natyrore, historike dhe bujqësore, për të garantuar partneritet publik e privat në financimin e infrastrukturave dhe shërbimeve e duke administruar shpërndarjen e së drejtës së zhvillimit.

Do të percaktohen tiparet arkitekturore dhe urbanistike tradicionale të zonave dhe fshatrave e qendrave të banuara, veçanërisht në zonat turistike.

Bujqësia

Inputet bujqësore dhe punimi i tokës, zënë një peshë kryesore në koston e përgjithshme dhe për këtë arsye :

- Do të reduktohet tatimi mbi vlerën e shtuar për farërat, fidanet, materialin gjenetik shtazor, plehërat kimike, pesticidet, vaksinat e blegtorisë etj.
- Do të krijohet dhe vihet në funksion qendra e kontrollit të cilësisë dhe sigurisë së inputeve bujqësore.
- Do të zbatohet programi i furnizimit të naftës pa akcizë për bujqësinë dhe aktivitetet rurale të ngjashme.
- Do të nxitet shpërndarja me çmime të favorshme e farërave të zgjedhura dhe të rendimenteve të larta.
- Do të nxitet dhe mbështetet, blerja në grup e pajisjeve të mekanikës bujqësore, traktorëve dhe moto-kultivatorëve.
- Rritja e eksporteve të prodhimeve bujqësore, përbën një tjetër përparësi. Ulja e koston së lëndëve të para është thelbësore, prandaj do të përjashtohen nga barra fiskale lëndët e para, ato të ndërmjetme dhe të ambalazheve për prodhimet e eksportit.

Është e rëndësishme të rimëkëmbet sistemi kullues dhe vaditës i vendit. Për këtë arsye:

- Do të zgjerohet parku i mjeteve të nevojshme publike dhe private, të duhura për mirëmbajtjen e sistemit kullues dhe vaditës të vendit.
- Do të miratohen tarifat e reja të furnizimit me energji elektrike për sistemin e kullimit dhe të vaditjes.

- Do t'u jepet një rol më i madh komunave në mirëadministrimin e burimeve ujore dhe rrjetit ujitës dhe kullues.

Synojmë të investojmë 160 mln USD për rimëkëmbjen e sistemit të kullimit dhe vaditjes.

- Do të 5-fishojmë financimin publik për mbështetjen e zhvillimit rural,
- Do të mbështeten me përparësi ngritja e qendrave të grumbullimit, ruajtjes dhe tregtise me shumicë të prodhimeve bujqësore dhe blegtorale.
- Të vënë në funksion të plotë sistemin e identifikimit dhe të regjistrimit të blegtorisë;
- Të modernizuar sistemin e identifikimit, sinjalizimit të sëmundjeve infektive dhe parazitare në bimë dhe kafshë;
- Të zgjeruar mbulesën vaksinale në blegtori për të parandaluar dëmtimet në kafshë dhe shpendë dhe pasojat mbi shëndetin publik;
- Të mbikëqyrur tregjet e kafshëve si dhe kontrolluar procesin e përpunimit dhe shpërndarjes të tyre për mish në tregjet e vendit;
- Të promovuar të gjitha ndërmarrjet e agropërpunimit, të cilat zbatojnë sisteme të përparuara të kontrollit të sigurisë dhe cilësisë ushqimore si dhe për të caktuar afate mbi ndërmarrjet që ende nuk i përfshijnë këto standarde në teknologjinë e prodhimit.
- Të përfunduar akreditimin ndërkombëtar të qendrave kombëtare të referencës në fushën e sigurisë ushqimore.
- Do të përfundojë harta e rajonalizimit të kulturave të ndryshme bujqësore dhe e racave të ndryshme që do të mbështeten me financime publike;
- Do të përcaktohen nevojat për specialitete të reja dhe do të plotësohen nevojat me specialistë të bujqësisë, si dhe do të hartohet një program 4-vjeçar i edukimit dhe i formimit profesional në fushën e bujqësisë;

Infrastruktura dhe transporti

Do të realizohen me prioritet projektet për Ujësjellës-Kanalizime në zonën e Durrësit dhe atë turistike të bregdetit të jugut.

Do të krijojmë e zbatojmë standarde të reja në administrimin dhe menaxhimin e integruar të mbetjeve urbane, duke përdorur mekanizma ekonomikë për të stimuluar grumbullimin e diferencuar të mbetjeve në burim, duke vendosur një partneritet sërish të ngushtë privat-publik. Do të bashkëpunojmë ngushtë me pushtetin vendor, duke e mbështetur në këtë proces.

Do të ndalojmë importin e mbetjeve.

Do të eliminojmë venddepozitimet e mbetjeve që janë buzë lumenjve dhe do të përcaktojmë vende të tjera të përshtatshme për depozitim.

Do të pastrohen në mënyrë prioritare akset kryesore rrugore nga mbetjet dhe ndotës të tjerë.

Do të ndalojmë në mënyrë urgjente zjarret në vendgrumbullimet e plehrave pranë qyteteve.

Do të përfundojë hartimi i të gjitha planeve rajonale për menaxhimin e qëndrueshëm të mbetjeve dhe do të monitorohet zbatimi i tyre

Do të nxitim riciklimin e mbetjeve dhe me synim pakësimin e landfillleve e për të mundësuar incinerimin e tyre me qëllim prodhimin e energjisë elektrike.

Objektiv kryesor në fushën e transportit është përshpejtimi i integritetit të sistemit të transportit, ngritja e një tregu të integruar, të përbërë për infrastruktura dhe transport me tokë, me det dhe me rrugë ujore të brendshme që të mbështetë në mënyrë efikase kërkesën zhvillimore për transport. Masë me e rëndësishme themelore është miratimi i Planit Kombëtar të Transportit.

Rritja e sigurisë rrugore përbën gjithashtu një prioritet madhor. Kjo do të realizohet në tri ndërhyrje kryesore: në drejtim të përfundimit të veprave të papërfunduara sipas standardeve si dhe eliminimit të pikave të zeza të aksidenteve; forcimit të rregullave të qarkullimit rrugor dhe zbatimit të tyre pa kompromis; si dhe një fushate ndërgjegjësuere e edukative që fillon në bankat e shkollës. Numri i aksidenteve rrugore synohet të ulet në masën 20%, vetëm gjatë vitit të parë të këtij mandati qeverisës.

Me rëndësi në sektorin e transportit është përcaktimi i strategjisë kombëtare për hekurudhat shqiptare. Ne synojmë modernizimin e rrjetit hekurudhor, duke rritur cilësinë e tij, veçanërisht në drejtim të intermodalitetit, duke realizuar lidhjen me Ish Republikën Jugosllave të Maqedonisë, si dhe duke synuar integrimin me korridoret evropiane hekurudhore.

Hartimi i Planit Kombëtar për Zhvillimin e Porteve dhe realizimi i projekteve për rritjen e kapaciteteve të tyre, është gjithashtu një drejtim i rëndësishëm në këtë sektor. Plani Kombëtar për Zhvillimin e Porteve synon rritjen e aftësive përpunuese të tyre, rritjen e punësimit në transportin detar dhe projektimin e një sistemi modern të transportit detar. Një vëmendje të veçantë do të marrë zgjerimi i Portit të Shëngjinit, si dhe ndërtimi i porteve turistike.

Në transportin ajror, do të realizojmë hapjen e tregut dhe uljen e kostos së tarifave të udhëtimit për pasagjerët. Investimet e bazuara në partneritetin publik-privat do të realizohen edhe në transportin ajror për qëllime të brendshme e turistike.

Dixhitalizimi

Qeveria do të punojë në 3 drejtime kryesore duke vendosur objektiva të matshme:

Së pari, për shtimin dhe promovimin e shërbimeve dixhitale, e-shërbimeve, për qytetarët dhe biznesin. Prioritet do të jetë rritja e transparencës dhe përmirësimi i shërbimeve në administratën publike sipas parimeve të iniciativës Open Government Partnership.

Së dyti, në futjen masive të shërbimeve në arsimit për të kapërcyer hendekun dixhital dhe për të aftësuar rininë. Politikat do të jenë të orientuara drejt përmirësimit dhe zgjerimit të kapaciteteve njerëzore në mënyrë që të rritet si numri i përdoruesve ashtu edhe numri i ofruesve vendas të e-shërbimeve.

Së treti, konsolidimi i infrastrukturës dixhitale në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë, duke respektuar me rigorozitet parimet evropiane të konkurrencës së lirë e të ndershme.

PROGRAMI QEVERISËS 2017-2021³

Gjatë mandatit 2017-2021, Qeveria do të angazhohet me prioritet në konsolidimin e stabilitetit makroekonomik, rritjen e punësimit, zhvillimin e infrastrukturës, sektorit energjetik e minerar, bujqësisë, agroindustrisë dhe turizmit.

Një vëmendje e veçantë do t'i kushtohet politikave ekonomike e financiare që stimulojnë investimet në drejtim të rritjes dhe të zgjerimit të industrializimit nëpërmjet shtimit të aktiviteteve me karakter industrial. Kjo do të synojë rritjen e kapaciteteve prod-huese e përpunuese të sektorit industrial në Shqipëri.

Ekonomia

Përmes zbatimit të plotë të këtij programi ne synojmë një rritje ekonomike mesatare rreth 4.5 përqind për të arritur në rreth 5.5 - 6 përqind të PBB-së në fund të mandatit.

Qeveria Shqiptare angazhohet për uljen graduale të borxhit publik në rreth 60% të PBB-së deri në fund të mandatit.

Investimet publike të financuara nga buxheti i shtetit do të jenë rreth 5% e PBB-së.

Me paketën “1 Miliard” do të injektojmë më shumë se 100 miliardë lekë në ekonomi, nëpërmjet angazhimit të kapitaleve pri-vate në një numër të madh projektsh investuese , duke ndikuar direkt në rritjen ekonomike dhe zhvillimin e sektorëve prioritarë.

Politike fiskale

Politika fiskale e katër viteve të ardhshme do të orientohet drejt qëndrueshmërisë dhe nxitjes së sektorëve prioritarë. Progresiviteti do të vazhdojë të jetë në qendër të filozofisë sonë fiskale.

Ne do të vazhdojmë përkrahjen e sipërmarrjes me masa fiskale, përveç lehtësive procedurale që tashmë janë aplikuar.

Gjatë mandatit të dytë synohet që:

- Tatimi mbi të ardhurat personale për fashën e lartë të të ardhurave nga paga të ulet në 18%.
- Tatimi mbi dividendin të reduktohet në 6%
- Tatim-Fitimi për prodhimin në Teknologjinë e Informacionit për të nxitur zhvillime në një industri të domosdoshme për zhvillimin ekonomik afatgjatë të shkojë në 5%
- T’iu jepet ndihmë familjeve të reja për blerjen e shtëpisë së parë, duke njohur si shpenzime të zbritshme interesat e kredive të marra për këtë qëllim.

Pas rritjes së të ardhurave buxhetore me rreth 3.7% të PBB-së gjatë mandatit 2013-2017, angazhimi i Qeverisë për mandatit 2017-2021 është sigurimi i të ardhurave në nivelin 28% të PBB-së. Ky synim mbështetet në zbatimin e Strategjisë së Manaxhimit të Financave Publike 2014-2020, ku kontribut kryesor do të kenë rritja ekonomike, lufta kundër informalitetit, zhvillimi i sistemeve të teknologjisë së informacionit të administratave fiskale për të rritur efikasitetin e punës, zhvillimi i mëtejshëm i kuadrit legjislativ fiskal, si dhe forcimi i burimeve njerëzore të administratës.

Energjia

Politika e Qeverisë në këtë mandat të ri do të vazhdojë të orientohet drejt rritjes të sigurisë së furnizimit me energji të kon-sumatorëve, duke pasur për objekt mbështetjen e zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik të vendit, nëpërmjet rritjes së punësimit dhe promovimit të energjisë së rinovueshme dhe efikasitetit të energjisë,

³ <https://kryeministria.al/wp-content/uploads/2017/11/PROGRAMI.pdf>

duke stimuluar konkurrencën në treg, duke siguruar stabilitet dhe minimizuar kostot për konsumatorët shqiptarë, si dhe duke garantuar mbrojtjen e mjedisit.

Në sektorin elektroenergetik

Drejtime kryesore:

- (a) rritje të kapaciteteve gjeneruese;
- (b) diversifikim të burimeve gjeneruese;
- (c) rritje të kapaciteteve transmetuese ndërkuftare dhe brenda vendit për të garantuar furnizim të vazhdueshëm të vendit me energji, stabiilitet dhe cilësi në furnizim;
- (d) vazhdimin e procesit të ndarjes së OSHEE sipas ligjit të sektorit të energjisë elektrike, ulje të vazhdueshme të humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, garantimin e aksesit për burimet e reja dhe zhvillimin e tyre;
- (e) krijimin e bursës së energjisë dhe krijimin e tregut të organizuar të energjisë;
- (f) integrimin e tregut me tregun e Kosovës dhe atë rajonal;
- (g) përafrimin e plotë të të gjithë legjislacionit të sektorit me atë europian;
- (h) stimulim të investimeve;
- (i) vazhdim të betejës pa kompromis me korrupsionin dhe vjedhjen e energjisë elektrike.

Gjenerimi synon kryerjen e 22.6 miliardë lekë investime për forcim të kapaciteteve gjeneruese të sektorit publik. Transmetimi i energjisë elektrike do të realizojë një total investimesh prej rreth 21.3 miliardë lekë. Në pikpamjen strategjike janë projektet për ndërtimin e linjës së interkonjeksionit 400 kV Elbasan2 (Shqipëri) – Bitola (Maqedoni) dhe Elbasan2 – Fier, si dhe zgjerimi i nënstacioneve Elbasan2 dhe Fier.

Shpërndarja dhe furnizimi pritet të realizohet një total investimesh prej rreth 70 miliardë lekë (rreth 50 miliardë lekë investime nga buxheti publik në rrjetin e shpërndarjes dhe 5.3 miliardë lekë të Bankës Botërore, 6.6 miliardë lekë me financim të KfW për sistemin Skada dhe rreth 6.6 miliardë lekë investim për leximin e matësve smart) për periudhën 2017-2021.

Në sektorin e energjive të rinovueshme, investimet e pritshme në ngritjen e impi-anteve të gjenerimit të energjisë nga burimet diellore janë rreth 20 miliardë lekë, ku deri në 2020-ën do të instalohen rreth 50 MË me tarifë të rregulluar dhe nga burimet me energjinë e erës, investimet e pritshme do të jenë afërsisht rreth 8 miliardë lekë, ku deri në vitin 2020 do të instalohen 30 MË me tarifë të rregulluar.

Një pritshmeri për investime të ardhshme pri-vate me rreth 53.2 miliardë lekë, me një kapacitet rreth 300 MË të instaluar.

Objektivi për eficienten e energjisë është reduktimi me 6.8% i konsumit të energjisë dhe të ardhurat e pritshme për ekonominë kombëtare nga kursimi i energjisë do të jenë rreth 14.6 miliardë lekë.

Nafta dhe gasi

Në operimin e kërkim–prodhimit të naftës do të synohet që

- (a) gjithë vendburimet naftëmbajtëse në tokë dhe det të jenë objekt i kontraktimit nga investitorë seriozë;
- (b) të kemi një portofol investimesh 4-vjeçar deri në 110 miliardë lekë;
- (c) të promovohet tek operatorët modeli i ri ekonomik i kontratave;
- (d) të rriten kapacitetet transportuese;
- (e) të ristrukturohet kompania publike AlbPetrol sh.a. duke ruajtur një njësi teknike dhe privatizuar asetet e tjera;
- (f) të forcohet roli rregullator i AKBN;
- (h) të garantohet depozitimi sipas standardeve për hidrokarburet;
- (i) të rriten kapacitetet prodhuese e tregtuese të produkteve të biokarburanteve;

Në përpunimin e naftës do të synohet të përpunohet e gjithë sasia që prodhohet dhe destinohet në tregun shqiptar.

Në operimin e gazit natyror të prodhuar në vend synohet

- (a) të forcohen kapacitetet tregtuese dhe teknike;
- (b) të fuqizohet operatori publik AlbGaz sh.a;
- (c) të promovohet diversifikimi përmes gazit natyror;
- (d) të zhvillohen projektet e gazsjellësit adriatiko-jonian (IAP), gazsjellësit Shqipëri-Kosovë.

Ne miniera

Qeveria do të angazhohet për shtimin e investimeve private në kërkim-prodhimin e mineralit të kromit dhe atë të bakrit.

Qeveria do të mbështesë edhe më tej zhvillimin e kapaciteteve prod-huese dhe përpunuese në industrinë minerare, duke synuar rritjen e eksporteve të produkteve të përpunuara metalore e jometalore.

Përveç rritjes së punësimit dhe mirëqenies për banorët e zonave min-eralmbajtëse, ky zhvillim do t'i japë një hov ekonomisë kombëtare në tërësi dhe përmirësojë bilancin tregtar të vendit.

Do të nxitet ringjallja e industrisë së hekur-nikelit, duke kaluar nga fazat e zbulimit drejt asaj të shfrytëzimit. Përmes stimulimeve fiskale do të mund të zgjerohet industria përpunuese e mineraleve të prodhuara në vend.

Krijimi i fabrikave dhe impianteve të reja të pasurimit dhe përpunimit do të synojnë ciklin e mbyllur në mineralet e kromit, ferrokromit dhe bakrit.

Bujqësia

Në katër vitet e ardhshme do të financohen në zonat rurale rreth 25.5 miliardë lekë në mbështetjen e sektorit bujqësor, në përmirë-simin e infrastrukturës rrugore në zonat rurale, mbështetjen e fermerëve dhe rritjen e aksesit në tregje.

Rritja e produktivitetit në fermat e mëdha do të vazhdojë të mbështetet me më shumë se 7.8 miliardë lekë të siguruar nga programi IPARD.

Pas dyfishimit të sipërfaqes së tokës bujqësore nën sistemin e vaditjes gjatë mandatit të parë, ne do të vazhdojmë investimet me synimin 'ujë në çdo parcelë' si dhe përmirësimin e kullimit përmes thellimit të decentralizimit dhe rritjes së investimeve në sektor.

Madhësia mesatare e fermës në Shqipëri është ende e vogël dhe e fragmentarizuar. Një pjesë e posaçme e ndihmës në bujqësi do të përdoret për të inkurajuar konsolidimin dhe krijimin e fermave të mëdha, me qëllim rritjen e produktivitetit, uljen e kostos së prodhimit dhe rritjen e konkurrueshmërisë së produkteve bujqësore.

Procesi i konsolidimit të pronës në tokat bujqësore, i cili filloi në mandatin e parë qeverisës do të përmbillet në këtë mandat, duke ulur pasigurinë mbi pronën në zonat rurale. Reforma e pronës do të krijojë terrenin institucional që të gjithë tokat bujqësore të pajisen me çertifikata pronësie; do të përmirësohen strukturat bujqësore edhe nëpërmjet lehtësimit të problemit të tokave djerrë (8% e tokës bujqësore), duke zbatuar instrumente fiskale nxitëse.

Ngritja e sistemit transparent të ndihmës direkte dhe këshillimit në një sportel të vetëm, do të garantojë një shërbim të specializuar, në përputhje me karakteristikat e fermave.

Zhvillimi i Treguesve Gjeografikë të Origjinës (TGJO) është alternativa që do të nxitet për katër vitet në vazhdim për krijimin e një shporte produktesh TGJO-sh shqiptare.

Do të vazhdojë kreditimi me kushte lehtësuese i agrobiznesit me 12.6 miliardë lekë.

Do të vazhdojë kreditimi me kushte lehtësuese i agrobiznesit me 12.6 miliardë lekë.

Zhvillimi i qëndrueshëm i akuakulturës brenda Zonave të Përcaktuara për Akuakulturën (ZPA), do të rritet me 70 %.

Turizmi dhe mjedisi

Shqipëria do të krijojë brandin e vet dhe do ta bëjë atë sa më unik. Ky brand do të promovohet me inteligjencë dhe me mjete inovative; me spote të reja vjetore që do të nxisin kureshtjen për zbulim të destinacioneve të panjohura.

Do të konsolidohen 4 destinacione turistike kombëtare; Alpet Shqiptare, Jugu i Ri, Portet e Marinat, Tiranë;

- Alpet Shqiptare - Një destinacion i bazuar në ecjen në mal (trekking), kjo e lidhur me natyrën, aktivitetin dhe turizmin sportiv.
- Plazhet e Jugut dhe kombinimi me malet. Aeroporti i ri në jug do të sjellë një përmirësim të rëndësishëm.
- Marinat dhe portet kanë një potencial të lartë për thithjen e turistëve të huaj dhe megjithëse në Shqipëri është rritur hyrja nga deti janë mundësitë të zhvillohen edhe 6 pika të reja portuale me shkallë të lartë shfrytëzimi.
- Tiranë do të vazhdojë të përmirësohet në infrastrukturë për ta kthyer atë në një qender atraktive për evente të biznesit rajonal dhe vizitorët e fundjavës, por edhe qendër kulturore e turistike.

Gjatë këtij mandati do të instalojmë pajisje monitorimi të ndotësve të ajrit në 12 qytetet kryesore në vend.

Qeveria do të hartojë Planin Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të zonave të mbrojtura (ZM), Parqeve Kombëtare (PK), Rezervateve Natyrore Strikt (RNS), për të mbrojtur ekosistemet e tyre, por edhe për t'i integruar ato në një plan afatgjatë me projektet infrastrukturore dhe turistike.

Infrastruktura

Për ne është domosdoshmëri ndjekja e një qasjeje sektoriale për ujin nëpërmjet ndërtimit të një sistemi të integruar qeverisjeje dhe menaxhimi. Për jetësimin e kësaj qasjeje, mbështetur në parimet e gjithëpërfshirjes dhe transparencës, do të hartohet dhe zbatohet një Program Kombëtar Sektorial afatgjatë (2018 – 2030).

Kjo do të realizohet përmes:

- shtrirjes së shërbimit të furnizimit me ujë, që do të arrijë në nivel kombëtar në masën 75 %.
- shtrirjes së rrjeteve të kanalizimeve për largimin e ujërave të ndotur urbanë, që do të arrijë në nivel kombëtar në masën 48 %.
- mbulimit të sipërfaqeve të tokave bujqësore me infrastruktura-turë ujëtare e kullimi, që do të rritet me 40'000 ha për ujitjen dhe 70'000 ha për kullimin
- Plotësimi i nevojave të industrisë me ujë, me synim garan-timin e ujit në sasinë dhe cilësinë e nevojshme do të jetë 100 %.
- zvogëlimin e humbjeve në rrjet jo më shumë se 20%.

Ndër projektet më prioritare të Qeverisë Shqiptare do të jenë:

rrjeti qendror TEN-T Core;
korridori Adriatiko – Jonian;
akset Fushë-Krujë – Shkodër (zgjerim);
Thumanë-Kashar/Vorë;
by-pass -et Tepelenë, Lezhë dhe Tiranë;
ndërtimi dhe dublimi i aksit Milot – Rrëshen;
përfundimi i by-pass-it të Fierit dhe atij të Vlorës;
ndërtimi i Rrugës së Arbërit.

- Përgatitja e një masterplan-i mbi investimet e mundshme duke ngritur një sistem të transportit të shpejtë hekurud-hor për udhëtarë, për zonat turistike dhe me përqendrim të lartë urban (modeli i linjës së shpejtësisë së lartë Tiranë-Ri-nas-Durrës).

- Projekt mbi lidhjen e linjës mes Shqipërisë, Kosovës dhe Maqedonisë, duke e futur rrjetin hekurudhor në kontekstin e një rrjeti rajonal të transportit hekurudhor, gjë e cila do të ndikonte në transformimin e Porteve të Durrësit, Shëngjinit dhe Vlorës si porte referencuese rajonale. Qeveria do të ketë përparësi zhvillimin e tri këndëshit tranzit Hani i Hotit –Durrës – Maqedoni e anasjelltas, gjë e cila do të rrisë ndjeshëm volumet e transportit me vendet fqinj.

objektivat kryesore të Qeverisë për vitet e ardhshme janë:

- ndërtim infastruktural aeroportual në jug të vendit
- përfshirja e shpejtë e Shqipërisë me të drejta të plota në Zonën e Përbashkët Europiane të Aviacionit, si dhe në Inicia-tivën Europiane “Qielli i Vetëm European” (Single European Sky), nëpërmjet përafrimit të legjislacionit të përcaktuar në Marrëveshjen Shumëpalëshe të ZPAE-së;

Edukimi, sporti, kultura

Brenda mandatit 2017-2021 do të përfundojnë punimet për rikonstrukcionin e plotë të Teatrit të Operës dhe Baletit, do të përfundojë qendra multifunksionale e artit “Turbina”,

Do të investohet në qendra kulturore multifunksionale në qytete ku Rilindja Urbane ka rritur ndjeshëm interesin për kulturën.

rikualifikim dhe rikonceptim të Muzeut Historik Kombëtar;

rikonstruksion të Bibliotekës Kombëtare;

rehabilitim të Galerisë Kombëtare të Arteve si një qendër e rendësishme e historisë së artit shqiptar.

Në bashkëpunim me Bashkinë e Tiranës do të fillojmë gjithashtu ndërtimin për Teatrin e Ri Kombëtar.

Ndërtimi i një Muzeu të Artit Bashkëkohor në akset e reja infastruktural që po i shtohen kryeqytetit.

Edukimi masiv me art e kulturë në bashkëpunim me Ministrinë e Arsimit, duke ndërhyrë në kurrikulat e shkollës nga njëra anë dhe duke përfshirë në çdo institucion arti linjën pedagogjike dhe edukative nga ana tjetër, do të jetë prioritet në mandatin e dytë.

Prioritet do të marrë kombinimi i turizmit kulturor me agro-turizmin përmes programit të Rilindjes Rurale që do të synojë restaurimin e qendrave historike të fshatrave me potencial historik si QH Rehovë, QH Theth, QH Dhërm, QH Vuno, QH Përmet.

Do të promovohen itinerare të reja turistike me karakter kulturor si “Rrugët e besimit”, korridoret e vjetra historike dhe tregtare, si “Via Egnatia”, duke kombinuar trashëgiminë kulturore, kulinarinë dhe artizanatin.

Reformat

Ne drejtësi

Reformë në sistemin e hartimit të legjislacionit dhe në tërësi sistemin e kodifikimit.

Reforma tërësore e shërbimeve publike që lidhen me drejtësinë për titujt e pronësisë duke përfshirë rregjistrimin e tyre dhe kthimin dhe kompensimin e pronave. Reforma përfshin mënyrën e organizimit dhe strukturës të institucioneve për-katëse, futjen e teknologjisë dhe informatizimit të shërbimit, rekrutimit të stafit si dhe ofrimin e shërbimit ndaj qytetarit, për ta bërë atë një shërbim cilësor, profesional dhe të shpejtë.

Reforma e shërbimeve publike të ofruara nga profesionet e lira, (noteria, avokatia, ndërmjetësimi) do të synojë shërbime ligjore, sa më cilësore dhe profesionale për qytetarët. Në këtë kuadër do të forcohen kushtet dhe kriteret profesionale për subjektet që e ofrojnë këtë shërbim publik, si dhe forcimi i mekanizmave kontrollues me qëllim shmangien e abuzimeve dhe veprimeve joligjore.

Reformim të thellë do të pësojë edhe sistemi i ekzekutimit të vendimeve gjyqësore nëpërmjet shërbimit përmbarimor. Së pari, do të synojmë thjeshtimin dhe qartësimin e procedurave të ekzekutimit të vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Së dyti, do të rishikohet mënyra e funksionimit dhe organizimit të sistemit të shërbimit shtetëror dhe atij privat të përmbarimit, duke përmirësuar mekanizmat kontrollues të këtij shërbimit të ofruar tek qytetarët.

Ne siguri dhe rend

Forcimi i institucioneve përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike. I gjithë efektiv i Policisë së Shtetit do t'i nënshtrohen procesit të vetting-ut mbështetur në një kuadër ligjor të posaçëm të hartuar dhe monitoruar ngushtësisht dhe drejtpërdrejt nga partnerët ndërkombëtarë.

Numri i punonjësve të policisë rrugore i pranishëm në akset rrugore gradualisht do të reduktohet dhe zëvendësohet nga pajisjet teknologjike.

- Në bashkëpunim me partnerët ndërkombëtarë, do të hartojmë Strategjinë Kombëtare të Inteligjencës dhe Informacionit, ku do të përfshihen ndër të tjera edhe Ngritja e një Sistemi Kombëtar të Unifikuar të Dhënash (Data Base). Do të ngrihet Shërbimi i Unifikuar i Komunikimit, i Menaxhimit të Fluksit të Dokumenteve të Punës, dhe Teknologjisë së Komunikimit dhe Informacionit si mjete menaxhimi efektiv brenda policisë së shtetit për administrimin e dokumenteve ligjore dhe për koordinimin efektiv me zyrën e Prokurorisë, Prokurorinë speciale dhe Byronë Kombëtare të Hetimit.

Ne edukim

Sigurimi i cilësisë së reformave dhe gjithëpërfshirja, nëpërmjet : rritjes së numrit të fëmijëve që ndjekin arsimin parashkol-lor dhe përfshirjes së klasës përgatitore në arsimin e detyrueshem.

Sigurimi i transportit të nxënësve në shkollat rurale;

Deri në vitin 2021, çdo fëmijë rom dhe egjiptian, do të regjistrohet në shkollë, 100% e tyre do të mbarojnë arsimin e detyrues dhe 70% më shumë vajza e djem romë dhe egjiptianë do të përfundojnë të gjitha nivelet e arsimit.

Do të përmbyllem akreditimin ndërkombëtar për IAL-et;

do të përmbyllem brenda vitit të parë të mandatit gjithë kuadrin institucional e rregullator për të vënë plotësisht në funksion mekanizmat e reformës;

do të realizojmë dhe standardizojmë Anketën Kombëtare Studentore, si instrument vlerësimi të çdo universiteti;

do të krijojmë platformën unike digjitale për të dhënat në arsimin e lartë;

Shëndetësia

Financimi publik për kujdesin shëndetësor synohet të arrijë 60-65% të shpenzimeve totale të shqiptarëve për shëndetësinë (e gjetëm 43% në vitin 2013), duke siguruar që asnjë familje shqiptare të mos bjerë në varfëri për shkak të pagesës për kujdes shëndetësor.

Qeveria do të vazhdojë politikën për uljen e çmimit të barnave, duke ruajtur cilësinë, duke rritur disponueshmërinë.

Do të ngremë sistemin e gjurmimit.

Do ta bëjmë shërbimin cilësor farmaceutik të disponueshëm në të gjithë territorin.

Vëmendje të veçantë do të tregohet për fëmijët me aftësi të kufizuara, duke mundësuar kujdes socio-shëndetësor në qendra të specializuara.

Në vitin 2018 do të fillojë zbatimi i një programi 10-vjeçar për funksionimin e qendrave komunitare në të gjithë vendin për të koordinuar dhe ofruar shërbime në shëndetin mendor, kujdesin paliativ, shërbimet ndaj të rinjve, kontrollin e substancave abuzuese.

Deri në vitin 2021, koha e pritjes për të gjitha shërbimet spitalore do të përgjysmohet.

Qeveria do të inkurajojë procesin e akreditimit të të gjithë spitaleve publike dhe private.

Thirrjeve të rasteve urgjente do t'iu përgjigjemi brenda 10–15 minutave në zonat urbane dhe 20–35 minutave në zonat rurale.

Brenda vitit 2020 me anë të PPP do të ndërtohet spitali rajonal i Fierit si qendër ekselence shërbimesh për qytetarët.

Brenda vitit 2021 do të ndërtohen 8 qendra të reja shëndetsore.

Politika sociale

Dhjetë marrëveshjet e nënshkruara gjatë mandatit qeverisës 2013-2017 në fushën e sigurimeve shoqërore do të pasohen me nënshkrimin e marrëveshjeve me vendet e tjera të BE-së gjatë katër viteve që vijojnë.

Emigrantët mund të përfitojnë pension bazuar në kontributet e paguara në Shqipëri dhe në vendin e emigrimit.

Politikat tona do të mundësojnë uljen me 10% të punës së papa-guar të grave, duke rritur aksesin në shërbimet sociale si çerdhe, kopshte, shërbime për moshën e tretë, shërbimet për gratë me aftësi të kufizuara, rome, egjiptiane, si dhe nënat me fëmijë me aftësi të kufizuara.

Gjatë katër viteve të ardhshme do të rrisim punësimin dhe do të përgjysmojmë diferencën midis papunësisë rinore e papunësisë së përgjithshme, nëpërmjet mbështetjes së programeve “start-up”, shkollimit, formimit profesional dhe korsive preferenciale në treg për punësimin e vajzave dhe djemve.

Tri qendrave rinore të ngritura në Tiranë, Vlorë dhe Korçë do t’i shtohen edhe nëntë të tjera në Dibër, Kukës, Shkodër, Lezhë, Elbasan, Durrës, Berat, Fier dhe Gjirokastrë.

Programi i ndihmës ekonomike do të zëvendësohet nga programi “Mbështetje për riintegrim”.

Gjatë mandatit tonë të parë, ne trefishuam ndihmën ekonomike nga 1.5 mijë në 4.5 mijë dhe nga 3 mijë në 8 mijë lekë. Deri në vitin 2021, një në dy familje përfituese të mbështetjes për riintegrim do të përfshihen në programin “Shqipëria punon”, duke mundur që deri në vitin 2025 në këtë program të përfshihen tri në katër familje.

Gjatë mandatit tonë të dytë do të përfundojmë dëmshpërblimin e kësaj kategorie dhe do të mbështesim integrimin dhe pjesëmarrjen e tyre shoqërore, ekonomike e politike.

Mbrojtja, integrimi dhe siguria

Në periudhën kohore 2017-2021 Shqipëria do të synojë një rritje graduale dhe domethënëse të buxhetit të mbrojtjes, në përmbushje të angazhimit tonë përkundrejt NATO-s në Uells dhe në Varshavë për t’i dedikuar 2% të PBB-së shpenzimeve të mbrojtjes deri në vitin 2024.

Brenda vitit 2019 do të krijohet njësi ushtarake e sigurisë kibernetike në bashkëpunim me partnerët tanë strategjikë.

Gjithashtu, brenda vitit 2019 do të realizojmë gatishmërinë operacionale të Grup-Batalionit të Këmbësoresë së Mekanizuar, duke përmbushur në këtë mënyrë detyrimet ndaj NATO-s në kapacitetet ushtarake.

Do të krijohet një Agjenci Shtetërore e emigracionit dhe do të fillojë regjistrimi i tyre aty ku ata janë.

PROGRAMI QEVERISËS

2009 - 2013

FAQE 3

PROGRAMI QEVERISËS

2013 – 2017

FAQE 11

PROGRAMI QEVERISËS

2017 - 2021

FAQE 25

AL TAX

POLLFAKT.

www.pollfakt.al